

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

2025 FAALİYET RAPORU

Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir.

Mustafa Kemal ATATÜRK

BAKAN SUNUŞU

Kalkınma anlayışımızın temelini, ülkemizin kalkınmasına yönelik tüm politikaların insan odaklı ve birbirleriyle uyumlu olarak ele alınması oluşturmaktadır. Bu anlayışla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini sürekli iyileştirmek üzere kullanılmasına önem vermekte, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ekonomik refahın yükseltilmesini, sosyal hakkaniyetin gözetilmesini ve çevrenin korunmasını bütüncül ve dengeli bir şekilde ele almaktadır.

Bölgesel gelişmeye ilişkin olarak, bir yandan her bir bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkarıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi, diğer yandan da bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yoluyla bölgelerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi konusunda uyguladığımız planlar, programlar, projeler ve faaliyetlere hızla devam etmekteyiz.

Hepimizin bildiği gibi GAP, Türkiye'nin bölgesel potansiyelini gerçekleştiren, yarattığı refahla ülke ekonomisine reel katkı sağlayan en önemli bölgesel gelişme programıdır. Yerel girişimleri besleyen, iddialı, perspektifi geniş ve ulaşılabilir hedeflere sahip bir projedir.

GAP kapsamında başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak eylem ve projelerin büyük bölümünün tamamlanması amacıyla 2008-2012 dönemini kapsayan birinci Eylem Planı uygulamaları ile Bölge'nin kalkınma göstergelerinde somut ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu dönemde başlatılan yatırımların bitirilmesi, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin hızlandırılması yönünde tam olarak kullanılması ve Bölgenin rekabet gücünün artırılması amacıyla ikinci GAP Eylem Planı (2014-2018) hazırlanmış ve uygulama dönemi tamamlanmıştır. 2021-2023 yıllarını kapsayan ve GAP Bölge Kalkınma Programı olarak adlandırılan yeni nesil eylem planı da bölgedeki paydaşlar ile iş birliği içerisinde uygulanmıştır.

İdareimiz, Türkiye Yüzyılı'nı Kalkınmanın Yüzyılı yapma yolunda önemli bir adım atmış, insanı odağına alan, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir bölgesel kalkınmayı hedefleyen, beş öncelikli dönüşüm programını içeren ve 496,2 milyar TL bütçeyle 198 projeyi kapsayan 2024-2028 GAP Eylem Planı'nı hazırlamış ve kamuoyuyla paylaşmıştır. Başkanlığın sorumluluk, doğruluk, tarafsızlık, açıklık, tutarlılık ilkeleri ve ilgili yönetmelik doğrultusunda hazırladığı "GAP İdaresi 2025 Yılı Faaliyet Raporu" nun tüm taraflara yararlı olmasını diliyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Mehmet Fatih KACIR
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye'nin en büyük, dünyanın sayılı bölgesel kalkınma projeleri arasında yer alan GAP, ülkemizin birlik ve beraberlik içinde yürüme kararlılığının, gelişime açıklığının göstergesidir. Bugüne dek yapılan çalışmalar bölgede istikrar ve gelişim yaratmış; klasik anlamda GAP büyük ölçüde tamamlanmıştır. Enerji yatırımlarında sona gelinmiş; arazi toplulaştırmasında, işsizliğin ve göç sorunlarının giderilmesinde önemli mesafeler kat edilmiştir. Bölgeye yapılan ileri teknoloji içeren yatırımlar Türkiye'nin geleceğine yapılmıştır. Kalkınma ajansları gibi yapılanmalarla tabandan tavana kalkınma güçlendirilmiştir. Bölgenin kentsel yaşanabilirliğini iyileştirmeye yönelik altyapı programları başarı ile uygulanmıştır.

Önceki GAP Eylem Planlarında planlanan eylemlerin önemli ölçüde tamamlanmasına rağmen, bitirilemeyen işlerin tamamlanması, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimin hızlandırılması amacıyla 2024-2028 dönemini içerecek şekilde yeni GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. 2024-2028 GAP Eylem Planı'nda; beş öncelikli dönüşüm programı belirlenmiştir. Bunlar; Sulama Programı, Tarımda Hassas Dönüşüm Programı, GAP Entegre 2.0 Programı, Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı, Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı'dır. Sulama Programı ile su kaynaklarının verimli kullanılması ve tarımsal üretkenliğin artırılması; Tarımda Hassas Dönüşüm Programı ile akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, iyi pamuk uygulamaları ve yenilenebilir enerji kaynaklarının tarımda kullanımının yaygınlaştırılması; GAP Entegre 2.0 Programı ile sosyo-ekonomik kalkınmanın hızlandırılması ve istihdam imkânlarının geliştirilmesi; Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı ile kültürel mirasın korunması, istihdam ve turizm gelirlerinin artırılması; Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı ile tarımsal üretimde yaşanacak çeşitlilik ve artışın tarıma dayalı sanayi ve gıda sanayi yatırımlarıyla katma değerinin artırılması hedeflenmektedir. Plan kapsamında hayata geçirilecek 198 projeye toplam 496,2 milyar TL ödenek tahsis edilmesi öngörülmektedir. Farklı sektörleri içeren yatırımların izleme ve yönlendirilmesi, bu yatırımları yürüten kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması görevini yürüten GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP Eylem Planı'nın izleme-değerlendirme ve koordinasyon görevini yürütmektedir.

Kuruluşundan bugüne bölgesel kalkınma alanında öncü kurum olan GAP İdaresi Başkanlığı, bölgede önemli bir kurumsal kapasite oluşturmuştur. GAP İdaresi, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için çalışmalar gerçekleştirmekte ve bölgede model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştirmekte ve yürütmektedir.

GAP İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan 2025 Yılı Faaliyet Raporu, 2025 Yılı Performans Programının uygulama sonuçlarının, idarenin hesap verme sorumluluğu kapsamında kamuoyuna açıklanması amacıyla düzenlenmiştir.

İdaremizce hazırlanan 2025 Yılı Faaliyet Raporunu kamuoyunun bilgisine arz ediyor ve İdarenin 2025 yılı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde özveri ve gayretle çalışan değerli çalışma arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr. Hasan MARAL
GAP İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	iii
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar	vi
ŞEKİLLER.....	vii
GRAFİKLER	vii
KISALTMALAR	viii
I.GENEL BİLGİLER.....	2
A.MİSYON VE VİZYON	2
B.YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	2
C.İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	4
1.FİZİKSEL YAPI.....	4
2.TEŞKİLAT YAPISI	4
3.TEKNOLOJİ VE BİLİŞİM ALTYAPISI	6
4.İNSAN KAYNAKLARI	9
5.SUNULAN HİZMETLER.....	12
6.YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ	12
II.AMAÇ VE HEDEFLER	14
A.TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER.....	14
B.STRATEJİK PLANDA YER ALAN AMAÇ VE HEDEFLER.....	20
III.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	23
A.MALİ BİLGİLER	23
1.BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI.....	23
2.TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR.....	27
3.MALİ DENETİM SONUÇLARI	27
B.PERFORMANS BİLGİLERİ	28
1.PROGRAM, ALT PROGRAM VE FAALİYET BİLGİLERİ	28
2.PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	75
I.Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler	75
II.Performans Denetim Sonuçları.....	77
3.STRATEJİK PLAN DEĞERLENDİRME TABLOLARI	78
4. PERFORMANS BİLGİ SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	98
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	100
A.ÜSTÜNLÜKLER	100
B.ZAYIFLIKLAR.....	101
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER	104
EKLER	105

TABLULAR

Tablo 1: GAP İdaresi Bilişim Altyapısı Envanteri	6
Tablo 2: GAP İdaresinde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı	9
Tablo 3: Personelin Birimler Bazında Dağılımı	10
Tablo 4: Personelin Mezuniyet Durumuna Göre Dağılımı	10
Tablo 5: Yükseköğrenim Mezunu Personelin Dağılımı	11
Tablo 6: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	11
Tablo 7: Faaliyet Alanı - Ürün/Hizmet Listesi	12
Tablo 8: On İkinci Kalkınma Planı Kurumsal Sorumluluk Tablosu	16
Tablo 9: GAP İdaresi Başkanlığı Alt Program Hedefleri ile Stratejik Plan İlişkisi	21
Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Ödenek ve Harcama Verileri	24
Tablo 11: Birim Düzeyinde GAP İdaresi 2025 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri	26
Tablo 12: Faaliyetler Düzeyinde GAP İdaresi 2025 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri	27
Tablo 13: Program, Alt Program ve Faaliyet Bilgileri	28
Tablo 14: Bölgesel Kalkınma Programı'na İlişkin Alt Program ve Faaliyet Bilgileri	29
Tablo 15: Tarımsal Altyapının Geliştirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	30
Tablo 16: Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi Ana Bileşeni ve Faaliyetleri	34
Tablo 17: Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	35
Tablo 18: GAP TEYAP Projesi Çerçevesinde İşbirliği Yapılan Çiftçi Örgütleri	36
Tablo 19: GAP TEYAP Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	37
Tablo 20: GAP Hassas Tarım Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	38
Tablo 21: Entegre Kırsal Kalkınma Programı Kapsamındaki Pilot İlçeler	40
Tablo 22: Entegre Kırsal Kalkınma Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	41
Tablo 23: Entegre Kaynak Verimliliği Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	43
Tablo 24: KÖSİP Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	45
Tablo 25: YEEV Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	48
Tablo 26: Muhtelif İşler Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	50
Tablo 27: Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	53
Tablo 28: Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	54
Tablo 29: Sosyal Araştırma ve Eylem Planı Uygulamaları Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	56
Tablo 30: Anadoludakiler Programı Kapsamında Teknik Destek Hizmeti Sunulan Kooperatiflerin Listesi	58
Tablo 31: Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Ana Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	60
Tablo 32: Kaybolmaya Yüz Tutmuş Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler	63
Tablo 33: GAP İdaresi 2025 Yılı Organizasyonları	67
Tablo 34: Personel İşleri Tarafından Verilen Hizmetler	68
Tablo 35: İnsan Kıymetleri Faaliyetleri	69
Tablo 36: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu	75

Tablo 37: Performans Göstergesi Sonuçları Formu	77
Tablo 38: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 1	79
Tablo 39: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 2	80
Tablo 40: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 3	81
Tablo 41: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 4	82
Tablo 42:2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 5	83
Tablo 43: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 6	84
Tablo 44: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 7	85
Tablo 45: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 8	86
Tablo 46: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 9	87
Tablo 47: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 10	88
Tablo 48: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 11	89
Tablo 49: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 12	90
Tablo 50: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 13	91
Tablo 51: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 14	92
Tablo 52: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 15	93
Tablo 53: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 16	94
Tablo 54: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 17	95
Tablo 55: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 18	96
Tablo 56: Birimler Bazında Stratejik Plan Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi	97

ŞEKİLLER

Şekil 1: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Organizasyon Şeması.....	5
--	---

GRAFİKLER

Grafik 1: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	10
Grafik 2: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	11
Grafik 3: 2025 Yıl Sonu Toplam Ödeneğin Ekonomik Bazda Dağılımı	25

KISALTMALAR

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
BKİ	Bölge Kalkınma İdaresi
BVAS	Sayıştay Başkanlığı Veri Kontrol ve Aktarım Uygulaması
DITT	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü
DMK	Devlet Memurları Kanunu
DSİ	Devlet Su İşleri
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
EKK	Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü
EKÜS	Ekonomik, Kültürel ve Sosyal Kalkınma Projeleri Teklif Çağrısı
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
GAPHASSAS	GAP BKİ Hassas Tarım Projesi
GAP KÖSİP	GAP Bölgesi Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı
GAP TEYAP	GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi
GAPUTAEM	GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü
GES	Güneş Enerjisi Santrali
IFC	Uluslararası Finans İş Birliği Kuruluşu
İKK	İnsan Kıymetleri Koordinatörlüğü
İMİK	İdari ve Mali İşler Koordinatörlüğü
İSGK	İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü
KHGM	Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
OTADAM	Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi
OTK	Organik Tarım Küme Geliştirme
OVP	Orta Vadeli Program
SGKK	Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü
STGM	Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği
SUEN	Türkiye Su Enstitüsü
ŞATEM	Şanlıurfa Akıllı Tarım Uygulamaları Merkezi
TAGEP	Tarımsal Altyapının Geliştirilmesi Projesi
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEKNOFEST	Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali
TL	Türk Lirası
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNFPA	Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu
YEEV	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması

I.

**GENEL
BİLGİLER**

I.GENEL BİLGİLER

A.MİSYON VE VİZYON

Misyonumuz

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sürdürülebilir ve adil kalkınma anlayışı ile yaşam kalitesini yükseltmek için kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlayarak planlar yapmak, izlemek, koordinasyonu sağlamak, insana ve çevreye duyarlı, yenilikçi model projeler uygulamaktır.

Vizyonumuz

Kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınma çalışmalarına ulusal alanda olduğu gibi uluslararası alanda da ilham kaynağı olmak.

Temel Değerlerimiz

- Katılımcılık ve Sürdürülebilirlik
- İnsan ve Çözüm Odaklılık
- İş Birliğine Açıklık
- Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik
- Rekabetçilik
- Toplumsal Katkı
- Saygınlık ve Güvenilirlik
- Yenilikçilik ve Yaratıcılık
- Entegre Yaklaşım
- Çeviklik

B.YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının kurulması; 12 Mart 1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9 Nisan 1987 tarihli ve 3479 sayılı, 1 Haziran 1989 tarihli ve 3569 sayılı Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmış ve 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)** ile gerçekleştirilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, 388 sayılı KHK'da (yapılan değişiklikler dâhil) "Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamına giren yörelerin – Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak - süratle kalkındırılması, yatırımların

gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbiri almak veya aldirmek, kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak” üzere kurulmuştur. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- A. Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, şanlıurfa ve şırnak illerini içine alan GAP Bölgesi için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- B. Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- C. Bölgede uzun vadeli planlar ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat, sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmaları yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- D. Bölgede sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- E. Bölgede kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- F. (Değişiklik: 25.01.2006 - 5449/30 md.) Nazım ve uygulama imar planları yapmak veya yaptırmak,
- G. Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,
- H. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- I) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dâhil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- İ. (Ek: 25.01.2006-5449/30 md; Değişik: 08.08.2011-KHK-649/56 md.) Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, Kalkınma Ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,

J. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca bu konuda verilecek diğer görevleri yapmak, 1997 yılından sonra 388 sayılı KHK’da yer alan bazı maddeler değiştirilmiş, bazı maddeler çıkarılmış veya eklenmiştir. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 9/7/2018 tarih ve 703 sayılı KHK'nın 146’ncı maddesi uyarınca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmıştır.

C.İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1.FİZİKSEL YAPI

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa’dadır. Bölgede ve merkezde bulunan hizmet binaları kiralanmıştır.

Şanlıurfa’da yer alan merkez binası “Karaköprü Doğukent Mahallesi, 104. Cadde, 1155. Sokak, No: 2, Şanlıurfa” adresinde hizmet vermekte olup, 10 katlıdır.

Şanlıurfa’daki Bölge Müdürlüğü, “Karaköprü Ali Baba Mah. 5049. Sokak 63320 Şanlıurfa” adresinde Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğüne ait ve DSİ ile ortak kullanımdaki bir kampüs içinde yer almaktadır. İki katlı ve her katta iki daire bulunan 3 adet ofis ve 2 adet lojman olmak üzere 4 adet tek katlı A1 tipi bina, 1 adet yemekhane, 1 adet konferans salonu ve 1 adet de arşiv ve eğitim salonu olmak üzere toplam 12 binadan oluşmaktadır.

2.TEŞKİLAT YAPISI

GAP İdaresinin kuruluş yasası olan 388 sayılı KHK’da 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda personelden oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sistemine dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. İdarenin 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte “norm kadro” çalışmalarını tamamlaması ile bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur. Yapılan son düzenlemelerle Merkez teşkilatı organizasyon şeması aşağıdaki son halini almıştır (Şekil 1).

Şekil 1: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Organizasyon Şeması

3. TEKNOLOJİ VE BİLİŞİM ALTYAPISI

2025 sonu itibarıyla GAP İdaresi bilişim altyapısı envanteri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: GAP İdaresi Bilişim Altyapısı Envanteri

GAP İdaresi – Başkanlık				GAP İdaresi – Bölge Müdürlüğü			
Yazılım	Adet	Donanım	Adet	Yazılım	Adet	Donanım	Adet
WIN 10 64 bit Pro	150	PC	111	WIN 10 64 bit Pro	45	PC	20
Ms Office 2013	145	Laptop Pc	35	Ms Office 2013	45	Laptop PC	3
VMware vSphere Essentials Plus	2	Yazıcı	65	VMware vSphere Essentials Plus	1	Yazıcı	11
<u>Linux Ubuntu</u>	5	Tarayıcı	11	Windows Server Standart 2012 R2	1	Tarayıcı	2
Windows Server Standart 2012	10	Server	6	Personel Devam Kontrol Sistemi	1	Server	1
Windows Server Data Center 2012	1	Switch	25			Switch	6
Adobe Acrobat Pro	10	Firewall-UTM	1			Firewall-UTM	1
Adobe Creative Cloud	2	Projeksiyon cihazı	6			Projeksiyon cihazı	4
Personel Devam Kontrol Sistemi	1	WIFI Controler Console	1			NAS Storage	1
Office 365	1	Tablet PC	9				

Kurumun İnternet Sitesi (www.gap.gov.tr): GAP Bölge Kalkınma İdaresi internet sitesi ile hızlı ve güvenli olarak bilgiye ve hizmete erişimi sağlayan internet hizmeti sunulmasına devam edilmiştir. Yeni web sayfası çalışmaları tamamlanmış olup geliştirmeler devam etmektedir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) (<https://ebys.gap.gov.tr>): Elektronik Belge Yönetim Sistemi ile gelen ve giden dış ve iç yazıların dağıtım, takip, kapatma ve arşivleme işlemleri gibi belge yönetim ile ilgili çok sayıda fonksiyonun elektronik ortamda hızlı kolay

erişimi sağlanmaktadır. Android ve ios uygulaması ile tüm akıllı cihazlarda EBYS kullanılmaya başlanmıştır. EBYS Sunucumuz Bakanlığımızın merkezileştirme projesi kapsamında kurulan merkezi sunuculara taşınmıştır.

İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi (ikks.gap.gov.tr): Kurumumuzda çalışan personele ait bilgilerin, özlük işlemlerinin, aldığı eğitim, terfi, izin vb. personel bilgilerinin tutulduğu ve işlemlerinin yürütüldüğü sistemdir. İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi sadece kurum içi ağda çalışmaktadır.

Personel Devam Kontrol Sistemi: Personel ve ziyaretçilerin giriş/çıkış bilgilerinin takip edilmesi ve kontrolü amacıyla çevrim dışı olarak çalışabilen sisteme devam edilmiştir. Turnike giriş-çıkış sistemine entegrasyonu yapılmıştır. Bu kapsamda kurum içi ağda çalışan Personel Giriş Kartı Basım Sistemi (kimlik.gap.gov.tr) geliştirilmiştir. Personellerin giriş kartlarının tasarımı, basımı, dağıtımı ve yenilenmesi sağlanmıştır.

Araç Takip Uygulaması: (arac.gap.gov.tr): Kurumumuz bünyesinde bulunan araçların anlık olarak takibini ve raporlamasının yapılabildiği, geçmişe yönelik kilometre bilgilerinin tutulabildiği ve istenildiğinde raporlanabileceği araç takip sistemidir.

GAP Yayınları Kütüphane Uygulaması (yayin.gap.gov.tr): GAP İdaresi Başkanlığının kurulduğu günden bugüne tüm kitap, dergi ve yayınlarının dijital olarak taranıp gösterilmesi sağlanmaktadır.

GAP Personel Bordro Uygulaması (<https://iscibordro.winbordro.com>): GAP İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışan sürekli ve geçici işçilerin maaş bordro görüntüleme sistemidir.

Bilgi Teknoloji Altyapı Faaliyetleri

Sanallaştırma Projesi: Bilgi Teknolojileri kaynaklarından maksimum verim elde etme, esneklik, iş sürekliliği, düşük maliyet, enerji tasarrufu gibi hususlar göz önünde bulundurularak optimizasyonlar yapılarak geliştirilmeye devam edilmiştir.

Yedekleme Projesi: Kurum bünyesinde bulunan tüm sunucuların günlük yedeklerinin tutulması amacıyla Veeam Backup & Replication sunucusunun kesintisiz çalışması için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Antivirüs-Antispam Sistemleri: Antivirüs-Antispam yazılımlarının yeni sürümlerine geçiş sağlanmıştır.

Olay ve Log Yönetim Sistemi: 5651 sayılı Kanun ile kurumlara verilen sorumluluk kapsamında, Kurum bünyesinde Olay ve Log Yönetimi Sistemi aktif olarak kullanılmaktadır.

Ağ Altyapısı Çalışmaları: Merkezi ana omurga anahtar (switch), veri merkezi anahtarları, kablosuz ağ altyapısı erişim noktaları ve kablolu ağ altyapısı erişim anahtarlarının yönetimine devam edilmiştir.

Bilgi Teknolojisi Hizmetlerinin Sürdürülmesi: BT altyapısını yönetmek, sistemlere güvenli olarak internetten ulaşıp müdahale edebilmek amacıyla yeni nesil güvenlik duvarı üzerinden SSL VPN kullanımı devam etmektedir. Sanallaştırma ortamı, yerel ağ altyapısı, kablosuz ağ altyapısı, internet servisleri (web erişimi, eposta, web sunumu, DNS vb.), alan adı taleplerinin karşılanması, takibi, veri tabanı yönetim sistemleri, bilgi güvenliği sistemlerinin kurulması, iyileştirilmesi ve kesintisiz çalışması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Kablosuz İnternet Altyapı Çalışmaları: Başkanlık binamızda her katta 2 adet, toplamda 20 adet olmak üzere kablosuz ağ ve Hotspot sistemi kurulumları yapılmıştır.

Merkezi Alt Yapıya Geçiş İşlemleri: Bakanlığımız ile ortak yürütülen, tüm Ajanslar ve Bölge Kalkınma İdarelerinin dâhil olacağı merkezi altyapıya geçiş işlemleri için gerekli çalışmalar tamamlanmış olup geliştirme ve kapsamının genişletilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Kütüphane: 1988 yılında kurulan Başkanlık Kütüphanesi, yazılı ve/veya elektronik ortamda mevcut olan her türlü bilgi, belge ve yayınları kullanıcıların hizmetine sunmaktadır. Başkanlığımız kütüphanesi özellikle bölgesel kalkınma alanında, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne yönelik Master Plan, İl ve Bölge Kalkınma Planları, Araştırmalar, Eylem Planları gibi konularında ülkemizin zengin koleksiyonlarından birine sahiptir.

4.İNSAN KAYNAKLARI

2025 sonu itibarıyla GAP İdaresinde 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı olmak üzere toplam 49 memur, 388 KHK uyarınca 5 sözleşmeli uzman ve bilgisayar işletmeni, 170 sürekli işçi, 67 geçici işçi olmak üzere toplam 291 kişi görev yapmaktadır. GAP İdaresinde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 388 sayılı KHK, 4857 sayılı İş Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi esaslarına göre görev yapmaktadır.

Tablo 2: GAP İdaresinde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	388 KHK	657	4/B	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	Toplam
	Sözleşmeli	Memur	Sözleşmeli					
1990	52	-	-	-	-	-	-	52
1991	57	1	-	-	-	-	-	58
1992	67	2	-	-	82	-	-	151
1993	68	3	-	-	100	-	-	171
1994	60	8	-	-	85	-	-	153
1995	55	15	-	-	79	-	-	149
1996	60	12	-	-	73	-	-	145
1997	66	14	-	-	113	-	-	193
1998	82	17	-	-	134	-	17	250
1999	87	17	-	-	134	-	17	255
2000	82	18	-	-	141	-	16	257
2001	77	23	-	-	141	15	23	279
2002	74	27	-	-	142	35	27	305
2003	72	24	-	-	143	33	10	282
2004	65	22	-	-	140	32	4	263
2005	66	17	-	-	132	32	7	254
2006	65	20	-	-	144	31	4	264
2007	61	20	16	40	84	31	4	256
2008	59	19	16	38	77	45	5	259
2009	58	17	14	37	71	45	2	244
2010	64	21	10	36	64	43	3	241
2011	63	33	-	36	61	42	3	238
2012	60	34	-	34	53	41	4	226
2013	26	78	-	30	51	29	3	217
2014	26	71	-	28	47	31	2	205
2015	24	76	-	26	45	29*	1*	171
2016	29	70	-	23	33	29*	2*	155
2017	29	68	-	19	32	29*	1*	148
2018	30	56	-	207	97	-	1*	390
2019	31	42	-	198	91	-	3*	362
2020	30	40	-	201	87	-	-	358
2021	29	36	-	198	84	-	-	347
2022	28	33	-	191	81	-	-	333
2023	9	49	-	187	79	-	-	324
2024	5	48	-	173	69	-	-	295
2025	5	49	-	170	67	-	-	291

*Toplama dâhil edilmemiştir.

GAP İdaresinde 2025 sonu itibarıyla çalışanların birimler bazında dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Personelin Birimler Bazında Dağılımı

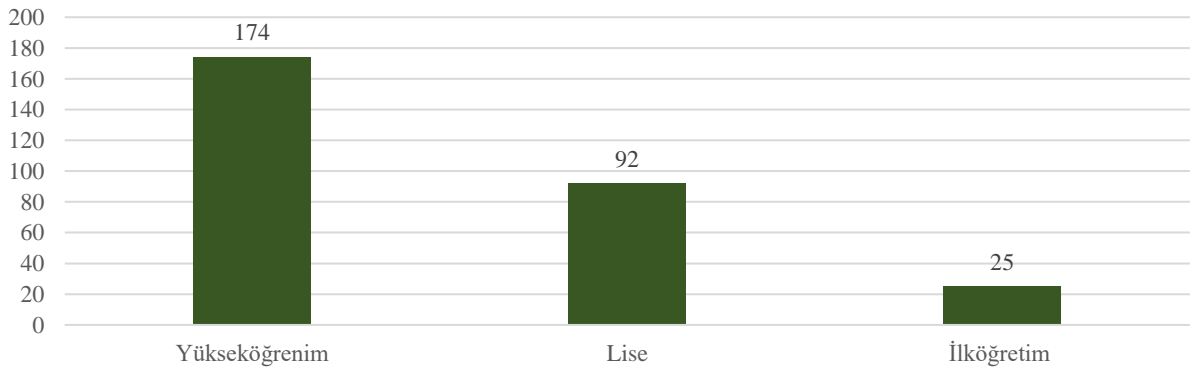
Üniteler	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	Toplam
A- Merkez Teşkilatı					
1- Başkanlık (Özel Kalem ve Sekreter)	5	-	1	5	11
2- İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü	-	-	-	-	-
3- Dış İlişkiler Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü	3	-	-	8	11
4- Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü	4	-	1	4	9
5- Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü	10	1	-	17	28
6- İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü	3	-	-	4	7
7- İnsan Kıymetleri Koordinatörlüğü	5	-	1	3	9
8- İdari ve Mali İşler Koordinatörlüğü	13	-	1	43	57
9- Diğer Kurumlarda Geçici Görevli	2	3	60	61	126
Toplam (A)	45	4	64	145	258
B-Taşra Teşkilatı					
1- Bölge Müdürü	-	1	-	-	1
4- İdari ve Mali İşler	4	-	3	24	31
7- Diğer Kurumlarda Geçici Görevli	-	-	-	1	1
Toplam (B)	4	1	3	25	33
Toplam (A+B)	49	5	67	170	291

GAP İdaresinde 2025 sonu itibarıyla çalışanların mezuniyet durumlarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda ve grafikte verilmiştir.

Tablo 4: Personelin Mezuniyet Durumuna Göre Dağılımı

Statü	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	Toplam
Yükseköğrenim	47	4	35	88	174
Lise	2	1	28	61	92
İlköğretim	-	-	4	21	25
Toplam	49	5	67	170	291

Grafik 1: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

GAP İdaresinde 2025 sonu itibarıyla yükseköğrenim yapmış personelin dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Yükseköğrenim Mezunu Personelin Dağılımı

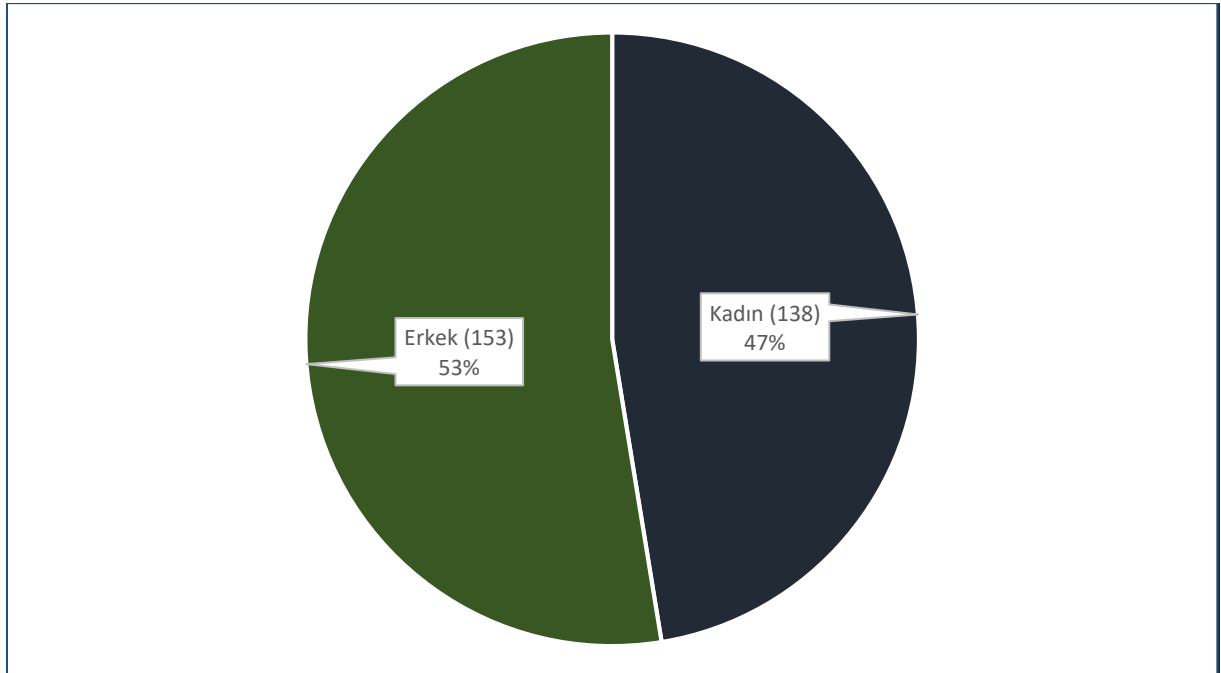
Mezuniyet	Sayı
Mühendis	39
Şehir Plancısı	2
Sosyal Bilimler	71
Diğer Bölümler	14
Yüksek Okul (2 Yıllık)	48
Toplam	174

GAP İdaresinde 2025 sonu itibarıyla çalışan personelin cinsiyete göre dağılımı aşağıdaki tabloda ve grafikte verilmiştir.

Tablo 6: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	%
Erkek	153	53
Kadın	138	47
Toplam	291	100

Grafik 2: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

5.SUNULAN HİZMETLER

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 388 sayılı KHK ile kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde, kurulduğu günden bu yana çeşitli sektörlerde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde yürüttüğü proje ve faaliyetler kapsamında bölgeye hizmet vermektedir. Başkanlık, mevzuatı kapsamında ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması için plan, program, proje, etüt/fizibilite, araştırma, eğitim, altyapı ve kentsel gelişme, kurumlar arası koordinasyon, izleme ve değerlendirme konularında hizmet vermektedir. Başkanlığın sunduğu hizmetlere ilişkin olarak hazırlanan ürün/hizmetler tablosu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 7: Faaliyet Alanı - Ürün/Hizmet Listesi

Faaliyet Alanı	Ürün/Hizmetler
A-Plan ve Program Geliştirme Faaliyetleri	1-Eylem Planları
	2-Master Planları
B-Araştırma ve Proje Geliştirme Faaliyetleri	1-Sektörel Araştırma Raporları
	2-Bölgesel Araştırma Raporları
	3-Fizibilite Raporları
C-Destek Faaliyetleri	1-Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Destek Programları
	2-Teknik Destek Hizmetleri
D-Eğitim Faaliyetleri	1-Sektörel Eğitimler
	2-Proje Eğitimleri
E- İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Faaliyetleri	1-İzleme ve Değerlendirme Raporları
	2-Çalıştay ve Toplantılar
	3-Kurumsal İş Birlikleri

6.YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

388 sayılı KHK ile İdaremize verilen görevler İdarenin misyon, amaç ve hedefleri doğrultusunda hizmet birimleri tarafından, birim yöneticilerinin sorumluluğunda yürütülmektedir.

İdare faaliyetlerinin, etkinliğinin ve etkililiğinin, finansal raporlarının güvenilirliğinin ve faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun temini konusunda kabul edilebilir bir güvence sağlanması amacıyla iç kontrol sistemi çalışmaları devam etmektedir.

II.

**AMAÇ
VE
HEDEFLER**

II.AMAÇ VE HEDEFLER

GAP'ın temel hedefleri; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, yöre halkının gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek, bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını gidermek, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırarak ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmaktır.

Bu çerçevede GAP İdaresi Başkanlığı insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda bölgesel kalkınma planları ve programları hazırlayarak kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendiren, uygulamaları koordine eden, izleyen ve değerlendiren, model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, ulusal ve uluslararası düzeyde GAP'ın tanıtımını yapan bir bölgesel kalkınma kuruluşu olma misyonuyla çalışmalarına aralıksız devam etmektedir.

GAP İdaresi kurulduğu günden beri bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayacak, model olabilecek örnek projeler yürütmüş ve yürütmektedir.

Proje bazlı çalışan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı amaç ve hedeflerini de proje odaklı sürdürmektedir. Bu çerçevede Stratejik Plan (2024-2028) için 6 amaç ve 18 hedef belirlemiştir.

A.TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Ülkemizde refah ve gelişmişlik düzeyinin artırılması amacıyla 1989 yılından beri bölgesel kalkınma alanında planlama deneyimi, tecrübe ve bilgi birikimi ile pek çok alanda önemli mesafeler alınmasına katkıda bulunan Başkanlığımız, bölgesel gelişmeyle ilgili plan, proje, etüt, master plan ve eylem planları hazırlamaya devam etmektedir.

Başkanlık, diğer Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının bölgede yürütmekte olduğu yatırım projelerini izlemekte, değerlendirmekte ve koordine etmektedir.

Hükümet programları ve kalkınma planlarında yer alan stratejik öncelikler ile Bölgesel Kalkınmaya yönelik ekonomik, sosyal, çevre, altyapı, turizm ve kültürel alanda kalkınma konuları ile ilgili her türlü araştırmalar yapmaya öncelikli olarak devam edilmektedir.

Bu bağlamda politika ve öncelikleri aşağıdaki gibidir:

- On İkinci Kalkınma Planında öngörülen sektörel hedeflerin yerine getirilmesinde ve buna bağlı olarak hazırlanan orta vadeli program, yıllık programlar çerçevesinde bölgesel kalkınmayı planlamak,
- Eylem Planı, Kalkınma planları ve programlarında belirlenen öncelik ve politikaların amaçlarına ulaşmasını sağlamak üzere İdarenin asli sorumluluğunda olan etkin bir izleme ve değerlendirme yapmak,
- İlgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, gönüllü kuruluşlar arasında sürdürülebilir kalkınma politika ve uygulamalarını izlemek ve koordinasyonu sağlamak,
- Bölgesel gelişmede; katılımcılık, şeffaflık, öngörülebilirlik ve hesap verilebilirliği sağlamak.

TEMEL POLİTİKA DOKÜMANLARI

On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

2024-2028 dönemini kapsayan 31/10/2023 tarih ve 1396 sayılı karar numarasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe giren On İkinci Kalkınma Planı'nın Başkanlığımız görev alanındaki politika ve tedbirlerine aşağıda yer verilmiştir.

Planın politika ve hedefleri 5 ana ekseninden oluşmaktadır;

- İstikrarlı Büyüme ve Güçlü Ekonomi
- Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim
- Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum
- Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre
- Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ikinci kalkınma planı olan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), uzun vadeli bir perspektifle ülkemizin kalkınma vizyonunu ortaya koyarak, milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini karşılamak, ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmak için temel yol haritası niteliği taşımaktadır.

Beş yıllık dilim olarak tasarlanmış olan On İkinci Kalkınma Planı, her alanda topyekûn bir değişim ve atılımın başlatılarak, uzun vadeli bir perspektifte kesintisiz bir şekilde kararlılıkla uygulanmasını öngörmektedir. Plan döneminde ekonominin yapısı uzun vadede istikrarı ve sürdürülebilirliği sağlayacak şekilde dönüşüme tabi tutularak, eğitim hamlesiyle beşeri

sermayenin, milli teknoloji hamlesiyle teknoloji ve yenilik kabiliyetinin artırılması hedeflenmektedir.

On İkinci Kalkınma Planı Kurumsal Sorumluluk Tablosunda Başkanlığımız sorumluluğu dâhilinde olan “Politika ve Tedbirler” aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 8: On İkinci Kalkınma Planı Kurumsal Sorumluluk Tablosu

POLİTİKA VE TEDBİRLER
300 Enerji ve madencilik sektöründe doğal kaynaklardan azami ölçüde faydalanılmasını sağlayacak yatırımlar, yeşil dönüşüm de dikkate alınarak hayata geçirilecektir. Doğal zenginliklerimizin ve enerji kaynaklarımızın atıl bırakılmayarak ekonomiye kazandırılması sağlanacaktır.
427.3 Temiz enerji üretimi ve kullanımı teşvik edilecektir.
428.2 İmalat sanayiinde yer alan KOBİ'lerin dijital teknolojileri daha etkin kullanması amacıyla bilgilendirilmesi ve desteklenmesi sağlanacaktır.
490 Tarım arazilerinin korunması, sürdürülebilir kullanımı ve etkin yönetimi sağlanacaktır.
492.6 Arıcılıkta ürün çeşitliliği ve üretim artırılabilecektir.
497 Çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında tarım sektöründe sera gazı salınımının azaltılması için çevre dostu tarımsal uygulamalar desteklenerek yaygınlaştırılacaktır.
497.4 Ürün güvenilirliğini artırmak ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına katkı sağlamak amacıyla iyi tarım uygulamaları ve organik tarım desteklenecektir.
508.6 Toplumdaki enerji verimliliği farkındalığının geliştirilmesi amacıyla bilinçlendirme, tanıtım ve eğitim gibi faaliyetler yürütülecektir.
527.4 Turizm yatırımlarının sürdürülebilir bir anlayışla gerçekleştirilmesine yönelik planlama ve arazi tahsis çalışmalarına devam edilecek, turizm altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir
528.2 Değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda yeni tanıtım stratejileri belirlenecektir.
728.2 Kadınların işgücüne katılımlarını artıracak girişimcilik, finansal ve dijital okuryazarlık, kooperatifçilik gibi alanlardaki programlar kapsamı genişletilerek yaygınlaştırılacaktır.
732.1 Çocukların kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetlerine yönelmesini özendirmeye yönelik uygulamalar geliştirilecek, her çocuğun bir spor ve bir kültür-sanat alanında beceri kazanması için çalışmalar yürütülecektir.
749.3 Gençler arasında kaynaştırıcı ve etkileşimlerini artırıcı programların sayısı artırılabilecektir.
750.8 Başta kırsal bölgelerde yaşayan genç kadınlar olmak üzere gençlerin çalışma hayatına girmeleri desteklenecek, kırsala tersine göçü sağlayıcı, ekonomik ve sosyal hayatı canlandırıcı projeler geliştirilecektir.
750.9 Eğitimde ve istihdamda olmayan genç kadınların yaşam becerilerinin geliştirilmesi ve istihdama katılımlarının sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
774.2 Kırsal kesimde iklim değişikliği ve kuraklık kaynaklı yoksulluğun etkilerinin hafifletilmesi için tarımsal faaliyetler çeşitlendirilecek, tarım arazilerinin etkin ve verimli kullanımı sağlanacaktır.
780.11 Somut olmayan kültürel miras öğeleri korunacak ve kayıt altına alınacak, yaşayan insan hazinelerinin toplumla etkileşim imkânları artırılabilecektir.
783.2 Okuma kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması amacıyla kütüphanecilik hizmetleri geliştirilecek, yeni teknolojiler ve yönetim yaklaşımlarında da istifade edilerek kütüphaneler mekânsal ve işlevsel olarak yeniden yapılandırılacaktır.

792.4 Bölgedeki somut olmayan kültürel mirasın korunması ve yeniden canlandırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
888.3. Bölgesel gelişme alanında uluslararası iş birliği imkânları geliştirilecektir.
897.1 Kırsalda başta kadınlar ve gençler olmak üzere özel politika gerektiren gruplara yönelik yenilikçi sosyal programlar hayata geçirilecektir.
899.1 Toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir ve etkin kullanılması sağlanacak, ormansızlaşmayı, biyoçeşitlilik kaybını ve arazi tahribatını engelleyecek çevre odaklı kırsal kalkınma projeleri ve programları yürütülecektir.
952.1 Yerel yönetimlerde çalışan personelin niteliğini artırmaya yönelik eğitimler verilecektir.

Orta Vadeli Program (2026-2028)

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından üç yıllık bir perspektifle müştereken hazırlanarak Cumhurbaşkanı Kararıyla uygulamaya konulan Orta Vadeli Program (OVP), makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve merkezi yönetim bütçesi hazırlama sürecini başlatan temel politika belgesidir. OVP’de küresel, bölgesel ve ulusal ekonomideki gelişmeler ışığında belirlenen makroekonomik hedefler ile ekonomik ve sosyal alanlarda izlenecek politikalar ortaya konularak kamu kesimi ve özel kesim için öngörülebilirliğin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)’nin hedefleriyle uyumlu olarak makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, mali disiplini korumayı, orta vadede fiyat istikrarını sağlamayı, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesini geliştirmeyi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş odağında teknolojik dönüşümü sağlamayı, beşeri sermayeyi güçlendirmeyi, işgücü piyasasını daha da etkinleştirmeyi, iş ve yatırım ortamını iyileştirmeyi ve ekonomide kayıt dışılığı azaltmayı ön plana alan sürdürülebilir büyümeyi hedeflemektedir.

OVP’nin amaç ve öncelikleri, Program dönemi boyunca kamu kurumlarının bütçelerinin hazırlanmasında, yasal ve idari düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde, karar alma ve uygulama süreçlerinde belirleyici olmuştur.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028)

2014-2023 dönemi için Türkiye’de ilk defa hazırlanan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS)’un getirdiği tecrübe ışığında 2024-2028 BGUS; “yerelden ulusala, ulusaldan küresele” yaklaşımıyla, Türkiye’nin uzun vadeli kalkınma hedefleri ve On İkinci Kalkınma Planı ile çizilen genel çerçeve doğrultusunda, bölgelerin ihtiyaç ve potansiyelleri ile uluslararası

gelişmelerin oluşturduğu tehditler ve fırsatları dikkate alarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda hazırlanmıştır. COVID-19 pandemisi, iklim değişikliğiyle mücadele ve dijitalleşme gibi uluslararası gelişmelerin dünya ekonomik coğrafyası, üretim yöntemleri, tüketim alışkanlıkları, iş hayatı ve yaşam şekilleri üzerinde meydana getirdiği değişiklikler ile 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremlerin meydana getirdiği yıkım nedeniyle oluşan yeni ihtiyaçlar 2024-2028 BGUS'un stratejilerinin belirlenmesinde önemli rol oynamıştır.

Bu çerçevede, 2024-2028 BGUS vizyonu "Küresel rekabette söz sahibi, refah düzeyi yüksek ve dirençli bölgeleriyle, yerel dinamiklerini kullanarak topyekûn kalkınmış bir Türkiye" olarak belirlenmiş ve vizyon kapsamında 2024-2028 dönemi için "bölgelerin küresel ekonomik entegrasyonunun güçlendirilmesi, bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması, bölgeler arası ekonomik ve sosyal yakınsamanın sağlanması ve afet sonrası ekonomik ve sosyal toparlanmanın sağlanması" stratejik amaçları geliştirilmiştir.

2024-2028 BGUS kapsamında, vizyon ve stratejik amaçların hayata geçirilmesi amacıyla mekâna göre farklılaştırılmış bölgesel gelişme stratejilerinin geliştirilmesi gerekliliği temel kabulü çerçevesinde mekânsal bir yaklaşım benimsenmiştir. BGUS mekânsal yaklaşımında bölgesel gelişme stratejileri; vizyonda belirlenen dört temel gelişme boyutu ve stratejik amaçlar dikkate alınarak oluşturulan bir tipoloji çerçevesinde ele alınmıştır.

2024-2028 dönemi BGUS'ta;

- Yaşam kalitesi ve dayanıklılık odağında dengeli kentsel ve mekânsal gelişmenin sağlanması,
- Ekonomi, toplum ve çevre odağında kırsal alanlarda refahın artırılması
- Sürdürülebilir sosyal gelişme için sosyal içermenin sağlanması ve fırsat eşitsizliklerinin azaltılması,
- Destinasyon yönetimi, ürün çeşitliliği ve rekabetçilik odağında turizm potansiyelinin bölgesel kalkınmaya katkısının artırılması,
- İmalat sanayiinin dönüşümü, lojistik bağlantıları güçlendirilmiş planlı sanayi alanlarının artırılması ve sanayinin rekabet gücünün geliştirilmesi,
- İklim değişikliğiyle mücadele çerçevesinde yeşil büyümenin sağlanması,
- Girişimcilik kültürünün ve niteliğinin artırılması,
- AR-GE ve yenilik ekosisteminin güçlendirilmesi,
- Kapsayıcı dijital dönüşümün gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

GAP Eylem Planı (2024-2028)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından büyük bir gayret ve çaba ile hazırlanan GAP Eylem Planı, 2025 yılında gerçekleştirilen faaliyet ve çalışmaların içerisinde çok önemli bir yer tutmaktadır. Plan ile insanı odağına alan sürdürülebilir ve kapsayıcı bir bölgesel kalkınma hedeflenmiş olup hem bölgesel hem de ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sunulması öngörülmüştür. 2024-2028 GAP Eylem Planı'nda; bölge için önem ve öncelik arz eden beş öncelikli dönüşüm programı belirlenmiştir. Bunlar; Sulama Programı, Tarımda Hassas Dönüşüm Programı, GAP Entegre 2.0 Programı, Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı, Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı'dır. Sulama Programı ile su kaynaklarının verimli kullanılması ve tarımsal üretkenliğin artırılması; Tarımda Hassas Dönüşüm Programı ile akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, iyi pamuk uygulamaları ve yenilenebilir enerji kaynaklarının tarımda kullanımının yaygınlaştırılması; GAP Entegre 2.0 Programı ile sosyo-ekonomik kalkınmanın hızlandırılması ve istihdam imkânlarının geliştirilmesi; Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı ile kültürel mirasın korunması, istihdam ve turizm gelirlerinin artırılması; Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı ile tarımsal üretimde yaşanacak çeşitlilik ve artışın tarıma dayalı sanayi ve gıda sanayi yatırımlarıyla katma değerinin artırılması hedeflenmektedir. Plan kapsamında hayata geçirilecek 198 projeye toplam 496,2 milyar TL ödenek tahsis edilmesi öngörülmektedir.

İdaremiz görev alanları ve faaliyetleri ile ilişkili hedefler aşağıda sıralanmıştır:

- Sıfır atık uygulamaları hane halkını da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacak ve üretimin kritik alanlarındaki ihtiyacın dışında kalan atık ithalatının azaltılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.
- Kadınların, ekonomik hayata etkin katılımını teminen, iş kurma ve geliştirme süreçlerinin kolaylaştırılması, e-ticaret platformlarında daha fazla yer almalarının teşvik edilmesi ve kadın kooperatifçiliğinin güçlendirilerek destekleyici hizmetlerin sunulması ile kadınlarda finansal okuryazarlığın geliştirilmesi için gerekli çalışmalar sürdürülecektir.
- Gıda arz güvenliğini sağlayarak fiyat istikrarını korumak amacıyla, tarım arazilerinin korunması ve etkin kullanımı çalışmalarına devam edilecek, ekilebilir ve sulanabilir alanların artırılması için yatırımlar artırılarak sürdürülecek, tohum, gübre, yem, ilaç ve mazot gibi girdi maliyetlerinin yanı sıra finansman yükünü hafifletici, teknoloji odaklı dönüşümü sağlayıcı programlar uygulamaya konulacaktır.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi artırılabilecek, endüstriyel işletmelerin enerji verimliliklerinin artırılması desteklenecektir.

B.STRATEJİK PLANDA YER ALAN AMAÇ VE HEDEFLER

2024-2028 Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler, program bütçe sistemiyle sorumluluğumuza verilen alt program hedefleriyle bütüncül ve uyumlu bir yapı arz etmektedir. Stratejik Plan amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi, program hedeflerine ulaşılmasına önemli bir katkı sağlamaktadır. 2024-2028 dönemini kapsayan Stratejik Planın amaç ve hedefleri aşağıda yer almaktadır.

AMAÇ 1. Tarımda rekabet gücünün artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması

Hedef 1.1. Tarımsal üretimde rekabet edilebilirlik artırılabilecektir.

Hedef 1.2. Doğal kaynaklar korunacak, kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesi iyileştirilecektir.

Hedef 1.3. İklim değişikliği ve kuraklığın tarım ve çevreye olan olumsuz etkileri azaltılacaktır.

AMAÇ 2. Ulusal ve uluslararası tanıtımın yapılması ve iş birliklerinin sağlanması

Hedef 2.1. Bölgenin tanıtımına yönelik proje ve faaliyetler desteklenecektir.

Hedef 2.2. GAP'ın ve GAP İdaresinin ulusal ve uluslararası tanıtımı yönünde çalışmalar yapılması sağlanacaktır.

Hedef 2.3. GAP'tan elde edilen bilgi ve deneyimin uluslararası alanda paylaşılması ve iş birliklerinin artırılması sağlanacaktır.

AMAÇ 3. GAP illerinin bilinirliğinin, rekabet gücünün artırılması ve bölge marka değerinin artırılmasının sağlanması

Hedef 3.1. Alternatif turizm noktalarının belirlenmesi, fiziki altyapılarının güçlendirilmesi ve dijital turizm uygulamalarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Hedef 3.2. Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve yaşatılması sağlanacaktır.

Hedef 3.3. Mezopotamya markasının tanıtılması ve GAP Bölgesi turizm kapasitesinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 4. Sürdürülebilir insani ve sosyal gelişmenin sağlanması

Hedef 4.1. Dezavantajlı grupların sosyal ve ekonomik hayata katılımının desteklenmesi ve gelir düzeylerinin artırılması sağlanacaktır.

Hedef 4.2. Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin altyapısının ve ekosisteminin geliştirilmesi desteklenecektir.

Hedef 4.3. Bölgede yerel kurumların kurumsal ve beşeri kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenecektir.

AMAÇ 5. Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi

Hedef 5.1. Nitelikli personel istihdamı yapılacak ve mevcut personelin kapasitesi güçlendirilecektir.

Hedef 5.2. Bilgi teknolojilerine dayalı, bilgi yönetim sistemleri kurularak güvenli, kaliteli ve etkin hizmet sunumu sağlanacaktır.

AMAÇ 6. Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi

Hedef 6.1. Bölgede faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları arasında etkin bir koordinasyon sağlanacaktır.

Hedef 6.2. Proje teklif çağrısıyla model olabilecek projeler ortaya çıkarılacaktır.

Hedef 6.3. Proje izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.

Hedef 6.4. Yatırım Programındaki mevcut projelerin etki değerlendirme raporları hazırlanacaktır.

Tablo 9: GAP İdaresi Başkanlığı Alt Program Hedefleri ile Stratejik Plan İlişkisi

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
BÖLGESEL KALKINMA	GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.	A1. Tarımda rekabet gücünün artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması
			A2. Ulusal ve uluslararası tanıtımın yapılması ve iş birliklerinin sağlanması
			A3. GAP illerinin bilinirliğinin, rekabet gücünün artırılması ve bölge marka değerinin artırılmasının sağlanması
			A4. Sürdürülebilir insani ve sosyal gelişmenin sağlanması
			A5. Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi
			A6. Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi.

III.

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

III.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A.MALİ BİLGİLER

İdaremiz bütçesinin 2025 yılına ait uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1.BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

İdareye 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.180.824.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Tahsis edilen bu ödenek, yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenek hareketleri neticesinde toplam 1.219.623.000 TL olmuştur. İdare bütçesinden yıl içinde toplam 1.164.995.505 TL harcama yapılmış olup yılsonu ödeneğine oranı yüzde % 99 dur.

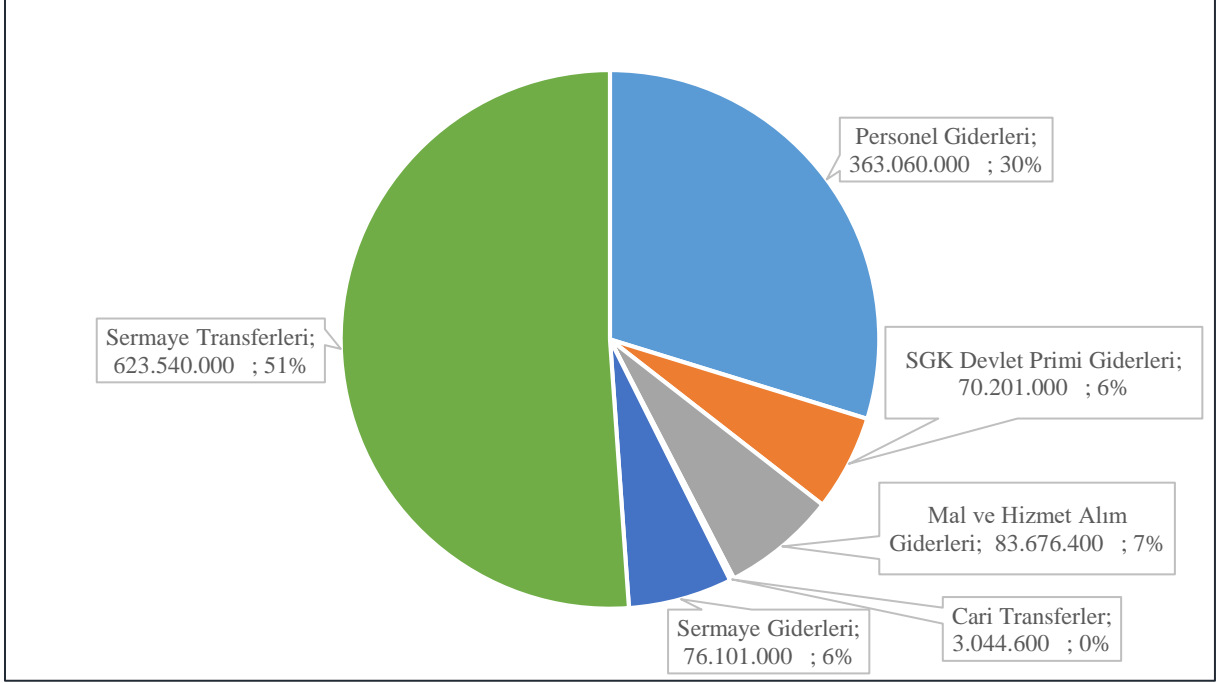
2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödenek dışında İdaremiz bütçesine özel ödenek, dış proje kredisi veya bağış ve yardım suretiyle herhangi bir kaynak tahsis edilmemiştir. Bütçeden diğer kurum veya kuruluşlara, birliklere mali yardım yapılmamıştır. Ekonomik sınıflandırma düzeyinde ödenek ve harcama verileri tablosu aşağıda verilmektedir.

Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Ödenek ve Harcama Verileri

EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ				YILSONU TOPLAM ÖDENEK				GERÇEKLEŞME			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	185.556.000	158.631.000		344.187.000	189.518.000	173.542.000		363.060.000	179.453.637	157.844.044		337.297.681
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	41.491.000	26.173.000		67.664.000	41.881.000	28.320.000		70.201.000	39.390.487	26.758.969		66.149.456
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.590.000	48.041.000		86.631.000	38.590.000	45.086.400		83.676.400	37.169.925	35.409.090		72.579.015
Faiz Giderleri				0				0				0
Cari Transferler		2.701.000		2.701.000		3.044.600		3.044.600		2.909.716		2.909.716
Sermaye Giderleri	76.101.000	0		76.101.000	76.101.000	0		76.101.000	74.566.136	0		74.566.136
Sermaye Transferleri	603.540.000	0		603.540.000	623.540.000	0		623.540.000	611.493.500	0		611.493.500
Borç Verme				0				0				0
Yedek Ödenekler				0				0				0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	945.278.000	235.546.000	0	1.180.824.000	969.630.000	249.993.000	0	1.219.623.000	942.073.685	222.921.819	0	1.164.995.505
Döner Sermaye				0				0				0
Özel Hesap				0				0				0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak				0				0				0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	945.278.000	235.546.000	0	1.180.824.000	969.630.000	249.993.000	0	1.219.623.000	942.073.685	222.921.819	0	1.164.995.505

Analitik bütçe sınıflandırması ekonomik kod türleri itibarıyla Başkanlığımız yıl sonu toplam ödemelerinin dağılımına aşağıdaki şekilde yer verilmiştir.

Grafik 3: 2025 Yıl Sonu Toplam Ödeneğin Ekonomik Bazda Dağılımı

İdaremiz bütçesinden 2025 yılı içinde toplam 1.164.995.504,67 TL harcama yapılmış olup, bu harcamanın analitik bütçe sınıflandırması ekonomik kod türleri itibarıyla dağılımı aşağıda açıklanmıştır.

01- Personel Giderleri: Personel giderleri kapsamında yapılan harcamalar; memur, sözleşmeli personel, işçiler ve geçici personele yapılan maaş giderlerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda başlangıç ödeneği 344.187.000 TL, yıl sonu ödeneği 363.060.000 TL, gerçekleşen harcama tutarı 337.297.681,07 TL olup yıl sonu ödeneğine göre harcama oranı %92,9 olarak gerçekleşmiştir.

02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderleri: Sosyal Güvenlik Kurumlarına ödenen devlet primi giderleri kapsamında başlangıç ödeneği 67.664.000 TL, yılsonu ödeneği 70.201.000 TL, harcama tutarı 66.149.455,83 TL olup, harcama oranı %94,2'dir.

03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri: Mal ve hizmet alım giderleri; gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar, görev giderleri, hizmet alımları, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal ve gayri maddi hak alımları ile bakım ve onarım giderlerinden oluşmaktadır. Bu giderler için başlangıç ödeneği 86.631.000 TL, yıl sonu

ödeneği 83.676.400 TL, harcama tutarı 72.579.015,04 TL olup harcama oranı %86,8 olarak gerçekleşmiştir.

05- Cari Transferler: Cari transferler kapsamında görev zararları ile kar amacı gütmeyen kuruluşlara ve yurt dışına yapılan transferler yer almakta olup, başlangıç ödeneği 2.701.000 TL, yılsonu ödeneği 3.044.600 TL, harcama tutarı 2.909.716,33 TL'dir. Bu kalemde harcama oranı %95,6 olarak gerçekleşmiştir.

06- Sermaye Giderleri: Sermaye giderleri kapsamında menkul sermaye üretim giderleri, gayri maddi hak alımları ve mamul mal alımları için başlangıç ve yılsonu ödeneği 76.101.000 TL olup, yıl içinde 74.566.136,40 TL harcama yapılmış ve harcama oranı %97,9 olarak gerçekleşmiştir.

07- Sermaye Transferleri: Sermaye transferleri kapsamında yurt içi sermaye transferleri ile üniversiteler ve diğer özel bütçeli idarelere yapılan transferler yer almakta olup, başlangıç ödeneği 603.540.000 TL, yıl sonu ödeneği 623.540.000 TL, harcama tutarı 611.493.500 TL'dir. Bu kalemde harcama oranı %98,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 11: Birim Düzeyinde GAP İdaresi 2025 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri

Kurumsal Sınıflandırma	Ödenek	Yılsonu Toplam Ödenek	Gerçekleşme	Gerçekleşme/Ödenek	Gerçekleşme
	TL	TL	TL	%	%
Özel Kalem	23.571.000	24.819.800	18.059.670	76,62	72,76
İdari ve Mali İşler Koordinatörlüğü	105.816.000	113.255.000	107.298.309	101,4	94,74
İnsan Kıymetleri Koordinatörlüğü	9.572.000	9.637.000	8.321.426	86,94	86,35
Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü	8.488.000	9.882.000	9.051.105	106,63	91,59
Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü	71.273.000	70.480.000	66.858.315	93,81	94,86
Mekânsal Planlama ve Turizm Genel Koordinatörlüğü	0	0	0	-	-
Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü	593.069.000	593.069.000	585.472.718	98,72	98,72
İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü	226.821.000	254.929.000	244.243.490	107,68	95,81
İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü	13.614.000	12.197.000	5.773.463	42,41	47,34
Bölge Müdürlüğü	128.600.000	131.354.200	119.917.010	93,25	91,29
GENEL TOPLAM	1.180.824.000	1.219.623.000	1.164.995.505	98,66	95,52

Tablo 12: Faaliyetler Düzeyinde GAP İdaresi 2025 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri

Program Sınıflandırması	Ödenek	Yılısonu Toplam Ödenek	Gerçekleşme	Gerçekleşme/Ödenek	Gerçekleşme/Toplam Ödenek
	TL	TL	TL	%	%
BÖLGESEL KALKINMA	945.278.000	969.630.000	942.073.685	99,66	97,16
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI	945.278.000	969.630.000	942.073.685	99,66	97,16
Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri	614.616.000	611.876.000	601.014.230	97,79	98,22
Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması	63.725.000	63.382.000	61.312.808	96,21	96,74
Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri	266.937.000	294.372.000	279.746.647	104,8	95,03
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	235.546.000	249.993.000	222.921.819	94,64	89,17
TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	10.654.000	10.204.000	7.370.137	69,18	72,23
Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi	10.654.000	10.204.000	7.370.137	69,18	72,23
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	224.892.000	239.789.000	215.551.683	95,85	89,89
Diğer Destek Hizmetleri	4.639.000	3.968.000	1.162.925	25,07	29,31
Genel Destek Hizmetleri	72.806.000	78.227.200	71.658.248	98,42	91,6
İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi	0	0	0	-	-
İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	9.572.000	9.637.000	8.321.426	86,94	86,35
Özel Kalem Hizmetleri	23.571.000	24.819.800	18.059.670	76,62	72,76
Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	114.304.000	123.137.000	116.349.414	101,79	94,49
GENEL TOPLAM	1.180.824.000	1.219.623.000	1.164.995.505	98,66	95,52

2. TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Başkanlığımızın 2025 yılı bilançosu ile faaliyet sonuçları tablosu verileri Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Sistemi'nden alınmış olup Sayıştay Başkanlığı Veri Kontrol ve Aktarım Uygulaması (BVAS) aracılığı ile Sayıştay Başkanlığına iletilmiştir.

3. MALİ DENETİM SONUÇLARI

GAP İdaresi Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu kapsamında Sayıştay'ın dış denetimine tabidir. Başkanlığımızın 2025 yılı faaliyetlerine ilişkin olarak Sayıştay Başkanlığınca mali denetimler gerçekleştirilmiştir.

B.PERFORMANS BİLGİLERİ

1.PROGRAM, ALT PROGRAM VE FAALİYET BİLGİLERİ

İdaremizin sorumluluğunu üstlendiği Bölgesel Kalkınma programı kapsamında, **Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması** alt programı yürütülmektedir. Söz konusu alt program hedefi doğrultusunda üç ana faaliyet alanı bulunmaktadır. Bu ana faaliyetler; **Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri, Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması** ve **Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleridir**. Bu faaliyet alanları altında gerçekleştirilen çalışmalar; bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına, bölgenin rekabet gücünün artırılarak ekonomik ve sosyal yapısının güçlendirilmesine ve vatandaşların refah düzeyinin yükseltilmesine katkı sağlamaktadır.

Diğer taraftan, idarenin iş ve işlemlerinin yürütüldüğü Yönetim ve Destek Programı kapsamında **Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri** ile **Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler** alt programları uygulanmaktadır. İdarenin faaliyetleri söz konusu alt programlar çerçevesinde yürütülmektedir.

İdarenin yürüttüğü faaliyetlere ilişkin iş, işlem ve projeler; program sınıflandırmasına dayalı olarak bu bölümde başlıklar hâlinde sunulmaktadır.

Tablo 13: Program, Alt Program ve Faaliyet Bilgileri

Program	Alt Program	Faaliyet
Bölgesel Kalkınma	Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması	Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri
		Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması
		Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri
Yönetim ve Destek Programı	Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri	Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi
		Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri
	Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler	Diğer Destek Hizmetleri
		Genel Destek Hizmetleri
		İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler
		Özel Kalem Hizmetleri
Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler		

1.1.Bölgesel Kalkınma Programı

1.1.1.Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması Alt Programı

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması alt programı hedefi doğrultusunda üç ana faaliyet alanı bulunmaktadır. Bu ana faaliyetler; Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri, Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması ve Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleridir. Bu faaliyet alanları altında gerçekleştirilen iş ve projelere ilişkin detaylara bu bölümde yer verilmektedir.

Tablo 14: Bölgesel Kalkınma Programı'na İlişkin Alt Program ve Faaliyet Bilgileri

İdare Adı	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Program Adı	Bölgesel Kalkınma
Alt Program Adı	Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması
Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.
Faaliyet Adı	Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri
Açıklama	Bölgede üretim yapısının çeşitlendirilmesi, güçlendirilmesi ve rekabet ortamı sağlanarak ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi doğrultusunda bölgenin gelişmesine ivme kazandırılmasına yönelik yerel paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon içerisinde faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda tarımsal üretimin geliştirilmesine yönelik yenilikçi uygulamaların ve araştırma projelerinin yaygınlaştırılması, bölgenin hassas tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması için çalışmaların desteklenmesi, tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin artırılması, tarımsal ve endüstriyel işletmelerde kaynak verimliliğinin iyileştirilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği konularında farkındalığın artırılması, hayvancılığın desteklenmesi, bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik kırsal kalkınma projelerinin desteklenmesi faaliyetleri yürütülecektir. Ayrıca Küçük ölçekli sulama şebekelerinin sürdürülebilirliğini sağlayacak örgütlenme modeli geliştirilecek ve desteklenecektir.
Faaliyet Adı	Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması
Açıklama	Doğal kaynakların ve çevrenin korunması, sürdürülebilir bir çevre için ihtiyaç duyulan altyapı ve üstyapı yatırımlarının desteklenmesi kapsamında yerel paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon içerisinde hareket edilmesi amaçlanmaktadır. Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi stratejik amacı çerçevesinde bölgenin turizm markası olan Mezopotamya ekseninde bölge turizminin geliştirilmesi için tanıtım ve markalaşma faaliyetleri yürütülecektir. Turizm altyapısının geliştirilmesi ve Soyut ve Somut Kültürel Mirasın Korunması Programı kapsamında çeşitli projeleri yürütülecektir.
Faaliyet Adı	Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri
Açıklama	İnsan odaklı kalkınma anlayışı çerçevesinde, bireylerin kendilerini geliştirebilecekleri, sağlıklı, güvenli ve yüksek standartta yaşam sürebilecekleri sosyal bir ortamın oluşturulması amacı ile eğitim, sağlık, sosyal yardım, kültür, sanat ve spor faaliyetleri gibi kamu tarafından sunulan hizmetlere erişimin güçlendirilerek fırsat eşitliğinin sağlanması, istihdam edilebilirliğin artırılması ve sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesi yönünde faaliyetler yürütülecektir. Bölgede yaşayan kadınların, gençlerin, çocukların, engellilerin, yaşlıların ve özellikle göçle gelen kesimler olmak üzere kentlerin az gelişmiş bölgelerinde yaşayanların yaşam koşullarının iyileştirilmesine, toplumsal konularının güçlendirilmesine, ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu kapsamda Yerel Kurumların İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi, GAP Okuma Kültürünün Geliştirilmesi, Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi Ana Programları uygulanacaktır. Ayrıca imalat sektöründe yer alan Bedesten Dijital Platformlara Ana Programı altında Anadoludakiler: GAP Bedesten Teknik Destek Projesi ve GAP Eylem Planı (2024-2028) kapsamında yer alan Sosyal Etki Tahvili çalışması hayata geçirilecektir.

1.1.1.1.Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri

Bölgede üretim yapısının çeşitlendirilmesi, güçlendirilmesi ve rekabet ortamı sağlanarak ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi doğrultusunda bölgenin gelişmesine ivme kazandırılmasına yönelik yerel paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon içerisinde faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda tarımsal üretimin geliştirilmesine yönelik ölçeklendirilebilir, model olabilecek yenilikçi uygulamaların ve araştırma projelerinin yaygınlaştırılması, bölgenin hassas tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması için çalışmaların desteklenmesi, tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin artırılması, tarımsal ve endüstriyel işletmelerde kaynak verimliliğinin iyileştirilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği konularında farkındalığın artırılması, hayvancılığın desteklenmesi, bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik kırsal kalkınma projelerinin desteklenmesi faaliyetleri yürütülecektir. Küçük ölçekli sulama şebekelerinin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere proje ve faaliyetler geliştirilecek ve desteklenecektir.

a. Tarımsal Altyapının Geliştirilmesi Projesi

Bölgede sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesi için gerekli araştırma-geliştirme projelerinin desteklenmesi, GAP Bölgesi'nde; sulama dışı alanlarda yaşayanlarla sulamadan yararlananlar arasındaki gelir farkının ortadan kaldırılması, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkânlarını artırarak sürdürülebilir kalkınma hedefine katkıda bulunulması, topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, potansiyellere uygun gelir getirici yeni tarım ve tarım dışı faaliyet alanlarının tespit edilmesi, aile iş gücünü kullanarak yan uğraşlarla aile gelirlerine katkı sağlanması ve pilot uygulamaların gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje çerçevesinde; Valilikler, Kaymakamlıklar, Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlükleri, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler ile iş birliği içerisinde Bölge illerinde desteklenen projeler ile gelir getirici, istihdam yaratan, katma değerli üretimi teşvik eden ve yenilikçi yaklaşımlar içeren bitkisel üretim, hayvancılık gibi pek çok konuda pilot çalışmalar yapılmaktadır. 2025 yılında 220.484.625,00 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 399.382.250,00 TL olan 17 proje desteklenmiş olup desteklenen projeler Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15: Tarımsal Altyapının Geliştirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje Adı
Adıyaman	Merkez ve İlçeleri	Adıyaman İlinde Modern Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi

	Merkez ve İlçeleri	Meyve Üretim Alanlarında Mekanizasyon ve Sağlıklı Üretim Koşullarının Sağlanması
	Merkez ve İlçeleri	Adıyaman İlinde Modern Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
Batman	Beşiri, Kozluk, Merkez;	Batman İlinde Modern Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
	Gercüş, Hasankeyf	Batman İlinde Modern Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
Diyarbakır	Merkez ve İlçeleri	GAP Bölgesinde Modern Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
	Kocaköy	Kocaköy İlçesi Karaz Narı Geliştirme Projesi
Kilis	Merkez	Kilis İli Tarımsal Üretim ve Eğitim Merkezi
Mardin	Merkez ve İlçeleri	Mardin İlinde Modern Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
	Artuklu	Mardin Safran Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi
	Ömerli	Modern Tarım Teknikleri Uygulama ve Eğitim Merkezi Projesi
Siirt	Merkez ve İlçeleri	Siirt İlinde Modern Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
Şanlıurfa	Merkez ve İlçeleri	Şanlıurfa İlinde Modern Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
	Merkez ve İlçeleri	Endemik Bitkilerin Fitoterapötik Özelliklerinin İncelenerek Ekonomiye Kazandırılması
	Halfeti	Halfeti İlçesi Karagül Kokusunu Geliştirme Projesi
Şırnak	Cizre, İdil, Merkez, Silopi	Şırnak İlinde Modern Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
	İdil	GAP Bölgesinde Atıl Tarım Arazilerinin Taşlardan Temizlenmesi Projesi

Kilis Ekipman Desteği (Mayıs 2025)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından finanse edilen, Kilis İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülen projeler kapsamında, “Makine Ekipman Dağıtım Töreni” 16 Mayıs 2025 tarihinde Kilis’te gerçekleştirilmiştir.

“Kilis İlinde Üretim ve İstihdam İçin Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi” ile üreticilere 190 adet sırt pompası (pülverizatör) ve 130 adet üzüm sıkma makinesi dağıtılmıştır.

“Afet Bölgesi Kilis İlinde Üretim ve İstihdam İçin Arıcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında da üreticilere 10 adet 4 çerçveli elektrikli bal süzme makinesi, 100 adet temel petek, 200 adet tuzaklı arılı kovan, 100 adet polen tuzaklı arısız kovan, 50 adet arıcılık ekipman takımı, 100 adet 24 kg’lık arı yemi, 100 adet arı ilacı, 100 adet 1 litrelik premiks solüsyon, 7 adet güneş enerjili baraka ve 14 adet arı sağım çadırı teslim edilmiştir.

Projeler sayesinde 250 bağcılık işletmesinin doğrudan, üzüm suyu üretimi yapan dezavantajlı grupların ise dolaylı olarak faydalanması; ayrıca 85 arıcılık işletmesinin doğrudan desteklenmesi hedeflenmektedir.

Adıyaman Ekipman Desteği (Mayıs 2025)

Adıyaman'da GAP İdaresince desteklenen, Adıyaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülen Arıcılığın ve Bağcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması projeleri kapsamında ekipman ve malzeme dağıtım töreni gerçekleştirilmiştir.

Arıcılık Projesi kapsamında; 4.700 adet kovan, 200 adet damızlık Kafkas ırkı ana arı, 100 adet elektrik motorlu bal süzme makinesi, 1.000 takım temel arıcılık malzemesi ile 1.500 kg oksalik asit dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Bağcılık Projesi kapsamında ise 360 adet üzüm sıkma makinesi, 360 adet motorlu sırt pülverizatörü ve 360 adet budama makası dağıtımı yapılmıştır. Projelerle; arıcılıkta modern üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması, üzüm üretiminde iş gücü yükünün azaltılarak üretim sürecinin kolaylaştırılması ve kırsalda yaşamı cazip hale getirerek genç nüfusun tarımsal üretime kazandırılması hedeflenmektedir.

Mardin Mazıdağı Makine Dağıtım Töreni

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının desteğiyle TAGEP kapsamında; Mardin Büyükşehir Belediyesi, Mazıdağı Kaymakamlığı ve Mazıdağı Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü iş birliğiyle 58 üreticiye modern üzüm sıkma makinesi dağıtımı yapılmıştır.

Söz konusu makinelerle; üretim sürecinin daha kolay ve verimli hâle getirilmesi, pekmez kalitesinin artırılması ve hijyen standartlarının yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Diyarbakır “Gökyüzünden Sofraya Su Hasadı Projesi” Tarla Günü Etkinliği (Temmuz 2025)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen, GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü (GAPUTAEM) tarafından yürütülen “Gökyüzünden Sofraya Su Hasadı” projesi kapsamında Tarla Günü etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Proje çerçevesinde yürütülen uygulamalarda; ilk aşamada sebze fideleri özenle toprakla buluşturuldu, ardından sıra boyunca toprak sırtlanarak ekim alanları hazırlanmıştır. Son aşamada ise toprak yüzeyi naylon malç ile kaplanarak su kaybının önlenmesi hedeflenmiştir.

Etkinlikte ilk sonuçlar da paylaşılmıştır. Yapılan gözlemlerde, proje sahasında herhangi bir sulama yapılmaksızın %800’e varan verim artışı elde edilmiştir.

b. Organik Tarım Küme Geliştirme (OTK) Projesi

Organik tarım konusunda Güneydoğu Anadolu Bölgesi illerinde yürütülecek küme geliştirme projesi ile bölgenin tarımsal potansiyelinin değerlendirilmesi ile organik gıda, içecek ve organik tekstil sektörlerinin daha rekabetçi bir konuma gelmesi amaçlanmaktadır.

Proje, GAP İdaresi koordinasyonunda, ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği içerisinde yürütülmektedir. Proje 2009 yılında fizibilite çalışmaları ile başlamış olup faaliyetlerine devam etmektedir. Üreticiler, KOBİ'ler, ilgili firma ve sivil toplum kuruluşları, üniversite ve araştırma kurumları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları projenin hedef grubunu oluşturmaktadır.

Proje çerçevesinde hazırlanan **Küme Yol Haritası, Değer Zinciri ve Küme Analizleri** bir yılı aşan saha çalışmaları sonucunda hazırlanmış olup çalışmada tabandan tavana katılımcı bir yaklaşım izlenmiştir. Rapor, GAP Organik Tarım Kümesi'ni harekete geçirecek stratejik yol haritası sunmaktadır.

Uygulanacak Strateji ile küme aktörleri arasındaki iş birliği geliştirilerek; **“tekrarlanabilecek ve/veya” ölçeklendirilebilecek** başarı hikâyeleri oluşturulacaktır.

Ana Başarı Unsurları:

- Ölçeklendirilebilir ve tekrarlanabilir başarı hikâyeleri,
- Güçlü üretim ve pazarlama altyapısı,
- Aktörler arası iş birliğinin geliştirilmesi olarak tespit edilmiştir.

Proje Uygulama Yöntemi: Yol Haritası aşağıda verilen 3 ana bileşen altında 8 faaliyet grubundan oluşmaktadır.

Tablo 16: Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi Ana Bileşeni ve Faaliyetleri

Bileşen	Faaliyet
1. Ölçeklendirilebilir ve Tekrarlanabilir Başarı Hikâyelerinin Geliştirilmesi	1.1. Pilot uygulama havza ve ürünlerinin belirlenmesi
	1.2. Pilot uygulama iş planlarının hazırlanması ve uygulanması
	1.3. Tekrarlama ve ölçeklendirme modelinin geliştirilmesi ve uygulanması
2. Üretim ve Pazarlama Yeteneklerinin ve Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi	2.1. Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (OTADAM) iş modelinin belirlenmesi ve iş planının hazırlanması
	2.2. İş planının uygulanması
	2.3. GAP Organik Tarım Portalı'nın oluşturulması
3. Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi	3.1. Küme yönetim yapısının kurulması
	3.2. Çalışma gruplarının oluşturularak faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması

Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi çerçevesinde 2025 yılında 4.072.500 TL bütçe ile desteklenmesi planlanan proje uygulayıcı kuruluş protokolü imzalamadığından dolayı iptal edilmiştir.

c. Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Hayvancılık sektörünün canlandırılması, topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, katılımcı ve sürdürülebilir hayvancılık modelinin çiftçi koşullarında uygulanması, bölge içi gelişim farklılıklarının azaltılması, bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlanması, göçün önlenmesi amaçlanmaktadır.

Proje çerçevesinde; Valilikler, Kaymakamlıklar, Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlükleri, Araştırma Enstitüleri, İl Özel İdareleri, Büyükşehir Belediyeleri, Üniversiteler ile iş birliği içerisinde Bölge illerinde birçok konuda pilot çalışmalar yapılmaktadır. 2025 yılında 30.000.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 40.575.557 TL olan 3 proje desteklenmiş olup desteklenen projeler Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17: Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Projeler
Gaziantep	Merkez ve İlçeler	Gaziantep İli Kırsalında Yaşayan Gençlerin İstihdamı için Arıcılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi
Siirt	Kurtalan	Kurtalan İlçesine Has Zokey Yoğurdunun Hijyenik Şartlarda Üretimi ve Pazarlanması Projesi
Siirt	Pervari	Pervari Yerel Arıcılık Girişimi: Arı Keki ve Petek Üretimi Projesi

d. GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP TEYAP)

GAP TEYAP'ın amacı GAP Bölgesi'nde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğini artırmak ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerini geliştirmektir.

Bu amaçla proje üç aşamada planlanmıştır.

I. Aşama; 2011-2013 yıllarında yürütülmüş olup 1.676 faaliyet ile 2.181 teknik eleman ve 11.206 çiftçiye doğrudan, 140.000 çiftçiye dolaylı olarak ulaşılmıştır. **“Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli”** geliştirilmiştir. Aynı zamanda bölgede iyi ve organik tarım uygulamaları sertifikalı 60 teknik eleman, sulama projeleri yapabilecek 30 teknik eleman başta olmak üzere aktif bir yayım ordusu oluşturulmuştur.

II. Aşama; Geliştirilen model çerçevesinde 2014 yılında projenin II. Aşaması uygulamaya konulmuştur. Uygulamaya konulan proje ile 2014-2016 yıllarında 1.268 faaliyet gerçekleştirilmiş bu kapsamda 2.124 teknik eleman, 8.612 farklı kişi ve 55.745 çiftçiye doğrudan ulaşılmıştır. GAP TEYAP marka olarak tescil edilmiştir.

III.Aşama-Sürdürülebilirlik; Amaç ve hedeflere uygun ve gönüllük esasına dayalı olarak aşağıda yer alan ziraat odaları, üretici ve sulama birlikleri ile çalışılmış ve çalışılmaya devam edilmektedir. (Tablo 18)

Tablo 18: GAP TEYAP Projesi Çerçevesinde İşbirliği Yapılan Çiftçi Örgütleri

İli	Çalışılan Ziraat Odası	Üretici Birliği	Sulama Birliği
Adıyaman	Besni Ziraat Odası	Kâhta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği	Samsat Sulama Sahası
	Kâhta Ziraat Odası	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	
	Gölbaşı Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Samsat Ziraat Odası		
	Tut Ziraat Odası		
Batman	Gercüş Ziraat Odası		
	Batman Ziraat Odası	Sason Çilek Üreticileri Birliği	
Diyarbakır	Sur Ziraat Odası	Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliği	Pamukçay Sulama Sahası
	Çınar Ziraat Odası	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Dicle Kralkızı III. Kısım Sulaması
		Dicle Organik Meyve Üreticileri Birliği	
Gaziantep	Şehitkâmil Ziraat Odası	Şehitkâmil Kiraz Üreticileri Birliği	Nizip Sulama Birliği
	Şahinbey Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	Belkıs-Nizip Sulama Sahası
	Arabân Ziraat Odası		
	Yavuzeli Ziraat Odası		
	Nurdağı Ziraat Odası		
	Nizip Ziraat Odası		
	İslahiye Ziraat Odası		
Kahramanmaraş			Kılavuzlu Sulama Birliği
Kilis		Kilis Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	
		Organik Zeytin Üreticileri Birliği	
Mardin	Midyat Ziraat Odası	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Kızıltepe-Derik Sulama Sahası
	Artuklu Ziraat Odası	Mardin Bal Üreticileri Birliği	
	Nusaybin Ziraat Odası	Mardin Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Ömerli-Yeşilli Ziraat Odası		
Siirt	Kurtalan Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
Şanlıurfa			Cullap Sulama Birliği

	Haliliye Ziraat Odası	Şanlıurfa Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Ceylan Sulama Birliği
	Suruç Ziraat Odası	Siverek Viranşehir Bal Üreticileri Birliği	Suruç Pompaj Sulama Sahası
	Viranşehir Ziraat Odası		Günüşığı Sulama Sahası
	Birecik Ziraat Odası		
	Halfeti Ziraat Odası		
Şırnak	İdil Ziraat Odası	Arı Yetiştiricileri Birliği	
	Silopi Ziraat Odası	Siirt Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	

GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi çerçevesinde 2025 yılında 14.795.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 17.850.000 TL olan 2 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19: GAP TEYAP Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje
Siirt	Merkez	Siirt Tarımsal Girişimcilik Merkezi
Şanlıurfa	Merkez ve İlçeler	Şanlıurfa Yerfıstığı Üretimini Yaygınlaştırma Projesi (YERYAY)

e. Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi

Projenin öncelikli amacı; GAP Bölgesi'nde Hassas Tarım (Precision Farming) sisteminin yaygınlaşmasını sağlayarak, bölgedeki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücü ve verimliliğinin artırılması, diğer amacı ise; GAP Bölgesi'nin hassas tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması sürecinin başlatılmasıdır.

Proje kapsamında, ilk etapta ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla bir dizi toplantı gerçekleştirilerek, Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili Genel Müdürlükleri (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü) başta olmak üzere, Üniversiteler ve TÜBİTAK gibi kurumların yer aldığı bir çalışma grubu oluşturulmuş ve faaliyet planı hazırlanmıştır. Projede öncelikli olarak Pilot bölge belirleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Belirlenen pilot bölgede hassas tarım uygulamaları için çeşitli yöntemler (uydu görüntüleri, hava platformlarında kullanılacak multi/hiperspektral kameralar, spektrometreler; yer platformlarında kullanılacak sensörler) ile uygun verinin toplanması, toplanan verinin analiz edilmesi ve yorumlanma çalışmaları yapılmıştır.

Hassas Tarım Uygulama Yazılımı ve Çiftçi/Danışman Web Arayüzü gereksinimlerine ilişkin çalışmalar yapılarak, Türkiye'de ilk defa Hassas Tarım konusunda bir uygulama yazılımı ve

buna bağı olarak çiftçi/danışman web arayüzü geliştirilmiştir. Uygulama yazılımının kullanımına ilişkin; tarımsal üretim ile ilgili kamu ve sivil toplum kuruluşlarında görev yapmakta olan teknik personele yönelik eğitim programları uygulanmıştır. Pilot alanda, mısır ekimi ve taban gübre uygulaması ile değişken oranlı üst gübreleme faaliyetleri yapılmıştır. Buğday ve mısır hasadı yapılarak ürün verim haritaları oluşturulmuştur. GAP Hassas Tarım Projesi Füzyon Merkezinin kurulumu tamamlanmış olup, eğitim, yayım ve farkındalık çalışmaları devam etmektedir.

Proje Kazanımları;

- İlk milli hassas tarım yazılımı geliştirilerek kullanıma sunulmuştur.
- Sorunların tarım danışmanları aracılığı ile çiftçilere ulaştırılması için Çiftçi/Danışman Arayüzü oluşturulmuştur.
- Buğday, mısır ve pamuk ürünlerinin farklı zamanlarda elde edilmiş spektral imzaları toplanmıştır.
- Beş günde bir yenisi temin edilebilen uydu görüntüleri ile sistemin devamlılığı sağlanmaktadır.
- Ürün desenleri; uydu görüntüleri ile %99, hava görüntüleri ile %95 doğrulukta tespit edilebilmektedir.
- Gübreleme ve ilaçlama uygulama haritaları üretilebilmektedir.
- Bitkilerdeki gelişim sorunlarının tespiti yapılabilmektedir.

Proje kapsamında 2025 yılında 14.218.500 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere 2 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20: GAP Hassas Tarım Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje Adı
Diyarbakır	Bismil, Çınar, Sur, Yenişehir	Toprakta Dijital Ayak İzi: Otomatik Dümenleme Sistemi
Şanlıurfa	Suruç	Suruç Ovası Pompaj Sulama Sahasında Suyun Etkin Kullanımı ve Yeniliklerin Entegrasyonu Projesi (SUSAP)

GAPHASSAS Bilgilendirme ve Eğitim Programı

Ekim ayında; GAP İdaresi koordinasyonunda, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde, Harran Üniversitesi ve Ziraat Mühendisleri Odası Şanlıurfa Şubesi iş birliğiyle GAPHASSAS yazılımı ile ilgili üretici, teknik eleman ve ziraat fakültesi

öğrencilerine yönelik eğitim programı düzenlendi.

Programda toprak sağlığı, gübre yönetimi, dijital ve hassas tarım teknolojileriyle ilgili temel bilgilerin yanı sıra GAPHASSAS yazılımının nem, bitki gelişim, değişken oranlı gübreleme ve anomali tespiti gibi yetkinlikleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verildi.

GAPHASSAS Eğitimleri

Aralık ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda, Şanlıurfa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün ev sahipliğiyle GAPHASSAS yazılımına yönelik kapsamlı bir eğitim programı düzenlendi.

İlgili İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Şube Müdürlükleri ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen eğitimde, dijital tarım uygulamalarına ilişkin güncel bilgiler paylaşıldı.

Programda; toprak sağlığı, gübre yönetimi, dijital ve hassas tarım teknolojileri gibi temel başlıklara ek olarak GAPHASSAS yazılımının nem takibi, bitki gelişimi izleme, değişken oranlı gübreleme, anomali tespiti gibi gelişmiş özelliklerine dair ayrıntılı bilgiler paylaşıldı.

f. Entegre Kırsal Kalkınma Programı

Entegre Kırsal Kalkınma Projesi ile özellikle sulama dışı alanlarda bölgede kırsal alanda yaşayan ve işlemeli tarıma uygun arazilerin az olduğu nüfusun sosyo-ekonomik yaşam koşullarının sürdürülebilir ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 2009 yılında Alt Bölge Belirleme Strateji Planı

hazırlanmış ve bu plan doğrultusunda 28 ilçenin her biri için alt bölge kalkınma planları oluşturulmuş ve uygulamaya konmuştur. GAP Entegre Kırsal Kalkınma Programı ilgili kurum kuruluşlarla iş birliği halinde bölgenin 9 ilinde yürütülen Ülkemizin ilk ilçe bazlı kırsal kalkınma projesi olmasının yanı sıra ilçelerin topyekûn kalkınmasına imkân tanıyacak çok boyutlu müdahale araçları içermiştir.

GAP Entegre Kırsal Kalkınma Programının birinci fazı yaklaşık 15 yıllık süre boyunca başarılı bir şekilde uygulanmıştır. Bu doğrultuda 2023 yılı sonunda birinci fazın etki analizi yapılmıştır. Gerek etki analizi sonuçları gerekse dünyada kırsal kalkınma alanında ortaya çıkan değişim ve gelişmeler; teknolojiyi, doğal ve finansal değişimlere ve dönüşümlere dirençliliği ve uyumluluğu, paydaş duyarlılıklarını dikkate alan, geleceği öngören bir yaklaşımla GAP Entegre 2.0 Mekansal Yaklaşım Odağında Entegre Kırsal Kalkınma Programı 2024 yılında Batman ili Kozluk İlçesinde başlatılmıştır. 2025 yılında Kozluk İlçesi için Mekansal Kırsal Kalkınma Planı hazırlanmış ve plana dayalı proje uygulamaları başlatılmıştır. Gaziantep, Kilis ve Şanlıurfa illerinde Entegre 2.0 tanıtım toplantıları gerçekleştirilmiştir. Tanıtım toplantılarının akabinde söz konusu illerde pilot alanlar belirlenmiş olup, Valilik ve ilgili kurum kuruluşlardan plan hazırlığı ve proje uygulama süreçlerine aktif olarak katılım sağlayacak uzmanlardan saha ekipleri oluşturulmuştur.

Tablo 21: Entegre Kırsal Kalkınma Programı Kapsamındaki Pilot İlçeler

İller	Pilot İlçeler(2011-2012)		Pilot İlçeler (2014)		Pilot İlçeler (2018)	Pilot İlçeler (2024)	Pilot İlçeler (2025)
Adıyaman	Besni	Kâhta	Gölbaşı				
Batman	Sason	Gercüş	Hasankeyf			Kozluk	
Diyarbakır	Eğil	Çermik	Çınar	Dicle			
Gaziantep	Yavuzeli	Nurdağı	Oğuzeli				İslahiye
Kilis	Musabeyli	Elbeyli					Polateli
Mardin	Savur	Midyat	Derik		Ömerli		
Siirt	Şirvan	Baykan	Kurtalan				
Şanlıurfa	Siverek	Halfeti	Bozova	Viranşehir			Hilvan
Şırnak	Güçlükönak	İdil	Cizre				

Proje kapsamında 2025 yılında, 46.960.637 TL GAP BKİ desteği ile 4 proje desteklenmiş olup, Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22: Entegre Kırsal Kalkınma Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

Proje Adı
Afet Dirençli Kırsal Hizmetlerin İyileştirilmesi ve Yaşam Merkezi Projesi
Tıbbi Aromatik Bitkilerde Sürdürülebilir Üretim ve Tüketime Hazır Gıda Dönüşüm Projesi
Glütensiz Badem Dokunuşu Projesi
Kozluk Çarşısı Yaşam ve Turizm Canlandırma Projesi

Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi Sertifika Programı

1-5 Aralık 2025 tarihleri arasında Şanlıurfa GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Eğitim Merkezi’nde, Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında Batman, Gaziantep, Kilis ve Şanlıurfa Valiliklerinde ve ilgili kurum kuruluşlardan oluşturulan saha ekiplerine yönelik 50 kişinin katılımıyla Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi Sertifika Programı gerçekleştirilmiştir. Eğitim Özyeğin Üniversitesi ile işbirliği halinde hazırlanmıştır. Eğitim kapsamında kırsal ve yerel kalkınmaya dair temel yaklaşımlar, Mekansal Yaklaşım Odağında Entegre Kırsal Kalkınma bileşenleri, Yerel Yönetimler ve Kalkınma Kırsal Turizm, Yerel Ürünlerin Markalaşma ve Pazarlama Stratejileri gibi temel konular ele alınırken diğer taraftan Türkiye'nin farklı bölgelerinden deneyimlerin paylaşıldığı panellerle kooperatifleşme, yerel ve kırsal kalkınma deneyimleri, afet ve direnç gibi konular ele alınarak program zengin bir şekilde katılımcılara sunulmuştur.

Üreten Mekânlarda Kadın Kooperatiflerinin Desteklenmesi Yoluyla Sürdürülebilirliklerinin Güçlendirilmesi Eğitim Programı

16-21 Kasım 2025 tarihleri arasında Samsun İlinde gerçekleştirilen program kapsamında, 10 kadın kooperatifinden 20 kadın ve GAP ekibinden oluşan grup Atakum ve Vezirköprü ilçeleri ile Amasya'nın Merzifon İlçesine teknik ziyaretler gerçekleştirdi. Bu süreçte kooperatiflerin SWOT analizleri tamamlanarak karar alma mekanizmaları, iç denetim sistemleri, büyüme ve ölçeklenme stratejileri, kapasite artışı ve kurumsallaşma konuları ele alındı. Ayrıca kooperatif birliklerinin önemi, pazarlamada yaşanan sorunlar ve çözüm odaklı yaklaşımlar üzerinde duruldu. Dijitalleşme, etiketleme ve görünürlük gibi farkındalık alanları da eğitim içeriklerine dâhil edilerek, kadın kooperatiflerinin sürdürülebilir gelişimi için kapsamlı bir yol haritası oluşturuldu.

g. Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi

Proje ile GAP Bölgesi'nde tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi alanlarında, üretim faktörlerinin ve üretim kaynaklarının daha etkin ve verimli bir biçimde kullanılması suretiyle, bölgenin rekabet edebilirliğinin artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Proje ile GAP Bölgesi'nin başat ekonomik sektörleri arasında yer alan tarımsal üretimde ve tarımsal ürünlerin işlenmesinde başta su ve enerji olmak üzere, kaynakların en etkin biçimde kullanımının modellenmesi ve yaygınlaştırılması ve birincil üretim ve işleme süreçlerinde verimliliğin artırılması hedeflenmektedir.

Proje ile;

- Kaynakların etkin ve verimli bir biçimde kullanılarak rekabetçi ürün deseninin belirlenmesi,
- Sulamada etkin ve verimli sulama pompalarının kullanımı,
- Sulama/hasat sezonlarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı,
- Uygun teknoloji ve ekipman seçimi,
- Tarıma dayalı sanayinin ihtiyaçlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Projede bu güne kadar tarım ve tarıma dayalı sanayide kaynak verimliliği seviyelerinin değerlendirilmesi amacıyla olgunluk modelleri oluşturulmuş, bölgesel stratejik tarım ürünleri belirlenmiş, kaynak verimliliğinin artırılmasına işletmelere yönelik eğitimlere başlanılmıştır. Ayrıca belirlenen stratejik ürünler bazında verimlilik artırıcı pilot projeler yapılmaktadır.

2025 yılında 15.429.375 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 17.143.750 TL olan 2 adet proje desteklenmiştir. Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde “İyi Pamuk Uygulamaları Projesi” dış finansman ile yürütülmektedir.

Tablo 23: Entegre Kaynak Verimliliği Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje Adı
Mardin	Artuklu	AgroPV Destekli Akıllı Yeşil Sera Kurulumu
Siirt	Merkez	Siirt Fıstığı Atıklarından Biyokömür Dönüşümü ve Kullanımı Projesi
Diyarbakır, Şanlıurfa		İyi Pamuk Uygulamaları Projesi

Siirt Fıstığı Atıklarından Biyokömür Dönüşümü ve Kullanımı Projesi, Fıstık atıklarının piroliz cihazı yardımıyla biyokömüre dönüştürülüp fıstık bahçelerinde kullanımını amaçlamaktadır. Makine ve ekipman alımları tamamlanmış olup saha çalışmaları devam etmektedir.

“AgroPV Destekli Akıllı Yeşil Sera Kurulumu” projesinde, Mardin’de atıl durumdaki alanların tarıma kazandırılması amacıyla yenilenebilir enerji kaynaklarıyla entegre çalışan tam otomasyonlu bir akıllı yeşil sera kurarak aynı alanda hem enerji hem tarımsal üretimi bir arada gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Proje kapsamında geçirgen güneş panelleriyle enerji üretimi ve kök bölgesi ısıtması sağlanması, otomasyonlu iklimlendirme–sulama sistemlerinin kullanılması, sera kurulumuna yönelik satın alma ve tesis faaliyetlerinin yürütülmesi, eğitim–tanıtım çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve elde edilen sonuçların bölgedeki üreticilere aktarılması planlanmaktadır. İhale süreci devam etmekte olup önümüzdeki yıl tamamlanması öngörülmektedir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde “İyi Pamuk Uygulamaları Projesi” dış finansman ile yürütülmektedir. Projenin beşinci yılında alınan toplam fon miktarı 2.514.000 EUR’dur. GIF

ve EBRD fonlarının 2027 yılına kadar devam kararı alınması sebebiyle mevcut süreçte Entegre Kaynak Verimliliği Projesi de 31 Aralık 2027 tarihine kadar uzatılmıştır. Proje, hedeflenen pamuk üretim alanlarında Better Cotton sertifikasyonu için çeşitli eğitimleri ve sertifikasyon uyum süreçlerini içermektedir. Proje, 2020 yılında Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Projesi'nin alt bileşeni olarak başlamıştır. 2020 yılında Diyarbakır ve Şanlıurfa'da 1 proje yöneticisi, 4 ziraat mühendisi ve 680 çiftçi ile faaliyetlere başlanmış, 14.600 Ha üretim alanında 34.320 Ton pamuk sertifikasyonu sağlanmıştır. 2025-2026 sezonunda ise Diyarbakır ve Şanlıurfa'da 1 proje yöneticisi, 16 ziraat mühendisi ve 2107 çiftçi sayısına ulaşılmasının yanı sıra, 50.750 Ha üretim alanında 101.000 Ton pamuk sertifikasyonu sağlanması planlanmıştır.

Üçüncü İyi Pamuk Tarla Günü

Kasım ayında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle gerçekleştirilen 3. İyi Pamuk Tarla Günü Etkinliği bu yıl, Şanlıurfa Valiliği, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, Şanlıurfa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası ve GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü katkılarıyla 31 Ekim 2025 Cuma günü Şanlıurfa'da düzenlendi.

Etkinlik; çiftçiler, yerel kurumlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, tekstil markaları ve tedarik zincirinin tüm aktörlerini bir araya getirdi.

Katılımcılar, Dünya ve Türkiye genelinde pamuk üretiminde sürdürülebilirlik konusundaki gelişmeleri, iyi pamuk uygulamalarının Bölgedeki sonuçlarını ve gelecek hedeflerini değerlendirdi. Pamuk hasadının gerçekleştirildiği tarlada saha gezisi ve atölye çalışmaları yapıldı.

h. GAP Bölgesi Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (GAP KÖSİP)

Türkiye’de yaklaşık 28 milyon hektar alan işlenmekte olup bu alanın % 11,4’ü (3,2 milyon ha) ile ülkenin su potansiyelinin 1/4’ü GAP Bölgesi’nde yer almaktadır. GAP Bölgesinde, 7.5 milyon ha alanın 3.2 milyon hektarı tarımsal faaliyetlere elverişlidir. Bölgede brüt 2.1 milyon ha alan (1.8 milyon DSİ, 0,2 milyon KHGM ve 0,1 milyon Halk sulamaları) sulama potansiyeline sahiptir. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne (KHGM) Bölgemizde 1209 proje ile 65.903 ha alan sulama altyapısına kavuşmuştur (2005). Bahse konu bu sulamaların %78’inin 30 yaşından büyük, neredeyse işletme ömrünü tamamladığı ve önemli bir kısmının da ciddi ölçüde işletme-bakım-yönetim sorunları nedeniyle atıl olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, yetersiz ve güvensiz su kaynağı, üreticilerin tarımsal faaliyetlerini ve gelirlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bölgede, iş imkânlarının kısıtlı olması ve çeşitli sosyo-ekonomik sebeplerden dolayı hızlı göç yaşandığı da bilinmektedir. Söz konusu bu sorunların çözümüne katkıda bulunmak üzere İdaremizce 2022 yılında GAP KÖSİP uygulamaya konmuştur. Program kapsamında toplam 65.000 ha alanın sulamaya açılması hedeflenmekte olup 2025 yılı sonu itibariyle 40.711 ha alan sulamaya açılmıştır. Program; çevresel, sosyal ve ekonomik olarak sürdürülebilir kırsal kalkınma anlayışıyla, işletmelerin üretim kapasitelerinin ve istihdam edilebilirliğinin artırılması, kırsal toplumun düzenli ve yeterli gelir imkânlarına kavuşturularak refah düzeyinin artırılması, nüfusun kırsalda tutundurulması ve sürdürülebilir gıda güvenliğine katkı sunması amacıyla yürütülmektedir.

Program ile GAP Eylem Planı kapsamı dışında kalan alanların sulu tarıma kazandırılması, potansiyel olarak katma değer oluşturulabilecek küçük ölçekli sulanabilir alanlarda alternatif ürün ve üretim modellerinin (iyi tarım, organik tarım, seracılık vb.) geliştirilmesi, bölgeler arası gelir farkının azaltılması ve istihdama katkı sağlanması hedeflenmiştir.

2025 yılında 200.000.000 TL’si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 272.121.360 TL olan 9 adet proje desteklenmiştir.

Tablo 24: KÖSİP Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje Adı
Adıyaman	Merkez ve İlçeler	Su Bereketir Faz-3 (Su Bereketir III. Faz Sulama Rehabilitasyon Projesi)
	Gölbaşı	Yeşilova Köyü Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu Projesi
	Sincik	Sincik Köyleri Sulama Rehabilitasyonu Projesi Faz-2
Gaziantep	İslahiye, Nizip, Oğuzeli, Şahinbey	Gaziantep Can Suyum 3. Faz Sulama Rehabilitasyonu Projesi
	Şehitkâmil	Şehitkâmil İlçesi GES ile Sulama Modernizasyonu Projesi

Kilis	Merkez	GES ile Beşenli Sulama Modernizasyonu Projesi
	Merkez	Faz-3 Kapalı Sulama Kanal Rehabilitasyonu Projesi
Siirt	Şirvan	Şirvan Köyleri Sulama Rehabilitasyonu 2. Kısım Projesi
Şırnak	Merkez	Kumçatı Beldesi Tarımsal Sulama Modernizasyonu Projesi

Gaziantep’te GAP İdaresi Desteği İle Tamamlanan Sulama Kanallarına Su Verilmeye Başlandı (Şubat 2025)

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile hayata geçirilen “Gaziantep Can Suyum 2. Kısım Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu Projesi” kapsamında tamamlanan sulama kanallarına su verilmeye başlandı.

Proje ile Nizip ve Oğuzeli ilçelerinde 9.170 dekar alanın suyla buluşmasını sağlayan 23.956 metre sulama kanalı ve altyapı rehabilitasyonu yapıldı. Proje, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerin olumsuz etkilerini azaltmanın yanı sıra, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği güvence altına alma ve afet sonrası süreçte bölgedeki tarıma dayalı üretimin desteklenmesine katkı sunacak.

1. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması (YEEV)

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının ve enerji verimliliğinin Bölge genelinde artırılarak Bölgenin Yeşil Enerji Bölgesi imajına kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Yapılan Faaliyetler;

Harran Üniversitesi ile işbirliğinde “GAP Yeşil İnovasyon Projesi” desteklenmiştir. Proje kapsamında, son üç yıldır TEKNOFEST süreçleri desteklenerek, Bölgede yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği başta olmak üzere çevre dostu teknolojilere odaklanan projelere mentorluk ve malzeme desteği sağlanmaktadır. GAP Yeşil İnovasyon Projesi, bu yıl 7. kez düzenlenmiştir.

Katılım oranları her yıl artış göstermektedir. İlk yıllarda yüzlerle ifade edilen başvurular, 2023 yılında düzenlenen 6. yarışmada 1.551 katılımcıya ulaşmıştır. 7. yarışmada ise başvuru süreçlerinin kapsamı genişlemiş, proje, Scratch ve kısa film yarışmalarını da içine alarak 3481 başvuruyla çok daha yüksek sayılara erişilmiştir.

TEKNOFEST çıktılarında da önemli bir sıçrama yaşanmıştır. 2024'te projelerden 10'u finalist olmuş, bunlardan 4'ü derece elde etmiştir. 2025'te ise bölgeden çıkan 32 finalist projenin 21'i GAP Yeşil İnovasyon tarafından desteklenmiştir. Finalde ise GAP Yeşil İnovasyon tarafından desteklenen projeler 12 adet ödül almıştır. Finalist takımlara mentorluk desteği sağlanmış, projelerin geliştirilmesi, raporlanması ve sunumlarının hazırlanması sürecinde akademisyenler ve uzman danışmanlar öğrencilerle çalışmıştır. Ayrıca, takımların projelerini prototip aşamasına taşıyabilmeleri için malzeme desteği verilmiştir. Elektronik, mekanik ve yazılım bileşenlerinden oluşan ihtiyaçları karşılanmış, her proje için maddi kaynak ayrılmıştır. Bugün GAP Yeşil İnovasyon, GAP Bölgesi'nden çıkan TEKNOFEST finalist projelerin yaklaşık %65'ini destekleyen bir altyapıya dönüşmüştür.

GAP Yeşil İnovasyon Töreni

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda Şanlıurfa Valiliği, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ve Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğinde 30 Ekim 2025 tarihinde GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde 7. GAP Yeşil İnovasyon Kapanış Töreni düzenlendi.

Bölgenin gençlerini bilim ve teknoloji sahnesinde bir araya getiren etkinlikte, Scratch ve Kısa Film yarışmalarının ödül törenleri yapıldı. Törende GAP İdaresi desteği, GAP Yeşil İnovasyon rehberliğinde TEKNOFEST 2025 İstanbul finalinde yer alan proje ekipleri, stantlar açarak projelerini tanıttı. Sağlık teknolojilerinden akıllı ulaşım çözümlerine, yapay zekâ tabanlı eğitim sistemlerinden çevre dostu uygulamalara kadar geniş bir yelpazede yenilikçi fikirler sergilendi. Katılımcılar, Bölge gençlerinin yaratıcılığını ve Bölgenin bilim ve teknoloji vizyonunu yakından görme fırsatı buldu. Etkinlik öncesinde düzenlenen "Eğitimde Yapay Zekâ" semineri, 500 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirildi.

2025 yılında 6.540.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere toplam bütçesi 8.500.000 TL olan 2 adet proje desteklenmiş olup detayları Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25: YEEV Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İli	Proje Adı
9 İl	GAP Yeşil İnovasyon Projesi
Şanlıurfa	İklim Dostu Gelecek: GAP'ta Sürdürülebilir İklimlendirme ve Soğutma Sistemlerinin Dönüşümü Projesi

Silvan Projesi Bütüncül Kalkınma Perspektifiyle Diyarbakır'da Ele Alındı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Diyarbakır Valiliği, Dicle Üniversitesi, Karacadağ Kalkınma Ajansı ve DSİ X. Bölge Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen "Silvan Projesi Potansiyel Etki Değerlendirmesi Araştırması Çerçevesi – Teknik Şartname Analizi Çalıştayı", 18 Aralık 2025 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleştirildi.

Silvan Projesinin tamamlanması sonrası yaratacağı çok boyutlu dönüşümü analiz etmek ve buna göre bir yol haritası oluşturmayı hedefleyen etki analizine temel oluşturacak teknik şartname taslaklarının değerlendirilmesinin amaçlandığı çalıştayda ilgili kamu kurum ve

kuruluşları bir araya geldi. Çalıştay süresince, Silvan Projesi'nin tarımsal üretim, ekonomik yapı, sosyal yaşam, mekânsal gelişim ve çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki potansiyel etkileri bütüncül bir yaklaşımla ele alındı.

Program kapsamında gerçekleştirilen teknik sunumlar ve grup çalışmalarıyla; su kaynakları yönetimi, tarımsal verimlilik, kırsal kalkınma, istihdam, göç dinamikleri ve ekosistem üzerindeki etkiler bilimsel veriler ve saha deneyimleri ışığında değerlendirildi. Katılımcılar, hazırlanan teknik çerçevenin yerel ihtiyaçlar ve bölgesel gerçeklerle uyumunun güçlendirilmesine yönelik görüş ve önerilerini paylaştı.

Silvan Projesi ve Bölgesel Dönüşüm

GAP Eylem Planı'nın öncelikli dönüşüm projeleri arasında yer alan Silvan Projesi, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) Atatürk Barajından sonraki en büyük sulama yatırımı olup; tamamlandığında 200 bin hektarın üzerinde tarım alanını suyla buluşturmayı ve Bölgedeki tarımsal katma değeri önemli ölçüde artırmayı hedefliyor.

Avrupa'nın en büyük ön yüzü beton kaplı kaya dolgu barajı olma özelliğini taşıyan Silvan Barajı, sahip olduğu teknik kapasitenin yanı sıra bölgenin ekonomik, sosyal ve mekânsal yapısını dönüştürecek stratejik bir kalkınma yatırımı olarak öne çıkıyor.

GAP Bölgesindeki 9 İlin Tarım ve Orman İl Müdürleri Şanlıurfa'da Bir Araya Geldi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülen 2024–2028 GAP Eylem Planı kapsamındaki tarımsal projelerin değerlendirilmesi amacıyla GAP Bölgesi'ndeki 9 ilin Tarım ve Orman İl Müdürleri Şanlıurfa'da bir araya geldi.

Şanlıurfa Akıllı Tarım Uygulamaları Merkezi (ŞATEM) ev sahipliğinde düzenlenen toplantıda; Bölgedeki projelerin ilerleme durumu, karşılaşılan sorunlar, çözüm önerileri ve 2025 Yılı genel değerlendirmesi ele alındı.

Toplantı kapsamında, GAP İdaresi koordinasyonunda yürütülen projelerin bölgesel kalkınmaya, tarımsal verimliliğe ve sürdürülebilir üretim hedeflerine katkıları değerlendirildi.

i. Muhtelif İşler

Muhtelif işler kapsamında yürütülen proje ve faaliyetler için 24.566.816 TL kaynak ayrılmış olup proje detayları Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26: Muhtelif İşler Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	İlçe	Proje Adı
Siirt	Merkez	Modern Biyoteknolojik Yöntemler Aracılığıyla Üstün Nitelikli Damızlık Teke ve Sperma Üretimi ve Halk Elinde Yerli Keçi Popülasyonlarının Islahı Projesi
	Merkez ve İlçeler	GAP HASSAS Eğitim ve Altyapı
Diyarbakır	Silvan	Silvan Projesi Çok Boyutlu Etki Analiz Çalışması
GAP İlleri	Merkez ve İlçeler	GAP Bölgesinde Bademe Yönelik Ürün Vizyonu ve Katma Değerli Ürün Araştırma Projesi

j. Diğer Faaliyetler

2026 Yılı Proje Teklifleri Tanıtım ve İstişare Toplantılarının Gerçekleştirilmesi

- 2026 Yılı proje teklifleri tanıtım ve istişare toplantılarının ilki Şanlıurfa'da gerçekleştirildi. GAP İdaresi Başkanlığınca düzenlenen toplantıda, GAP Eylem Planı'nın öncelikli dönüşüm programları arasında yer alan Sulama, Tarımda Hassas Dönüşüm ve GAP Entegre 2.0 programlarının tanıtımı yapıldı. GAP İdaresince 2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında desteklenebilecek muhtemel proje konularının da istişare edildiği toplantı, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinden ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleşti.
- 2026 Yılı proje teklifleri tanıtım ve istişare toplantılarının ikincisi Gaziantep'te gerçekleştirildi. Toplantıda, Eylem Planı kapsamında öncelikli dönüşüm programları arasında yer alan ve GAP İdaresi tarafından koordine edilecek "Sulama, Tarımda Hassas Dönüşüm ve GAP Entegre 2.0" programlarının tanıtımı yapıldı. 2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında desteklenebilecek muhtemel proje konularının da istişare edildiği toplantı Adıyaman, Gaziantep ve Kilis illerinden ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleşti.
- 2026 Yılı proje teklifleri tanıtım ve istişare toplantılarının sonuncusu Mardin'de gerçekleştirildi. GAP İdaresince düzenlenen; Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinden ilgili kurum ve kuruluşların katıldığı toplantıda, GAP Eylem Planı öncelikli dönüşüm programları arasında yer alan Sulama, Tarımda Hassas Dönüşüm ve GAP Entegre 2.0'ın tanıtımı yapıldı. Toplantıda, 2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında desteklenebilecek muhtemel proje konuları da istişare edildi.

Ayrıca, 25 Şubat – 16 Nisan tarihleri arasında kurum görüşmeleri, tematik toplantılar ve kurumlara teknik destek için ziyaretler ve çevrimiçi görüşmeler yapıldı.

1.1.1.2. Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması

Doğal kaynakların ve çevrenin korunması, sürdürülebilir bir çevre için ihtiyaç duyulan altyapı ve üstyapı yatırımlarının desteklenmesi kapsamında yerel paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon içerisinde hareket edilmesi amaçlanmaktadır. Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi stratejik amacı çerçevesinde bölgenin turizm markası olan Mezopotamya ekseninde bölge turizminin geliştirilmesi için tanıtım ve markalaşma faaliyetleri yürütülecektir. Turizm altyapısının geliştirilmesi ve Soyut ve Somut Kültürel Mirasın Korunması Programı kapsamında çeşitli projeleri yürütülecektir.

a. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi

2011 yılında onaylanmış olan GAP Bölgesi Turizm Master Planı Plan Kararları doğrultusunda, bölgeyi bütüncül bir yaklaşımla turizm odaklı değerlendirmek, istihdam ve turizm gelirlerinin artışı sağlamak, turizm hareketlerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak üzere tanıtım ve markalaşma çalışmalarını gerçekleştirmek amaçlanmıştır.

Projenin ilk dönemi 2014-2016 yılları arasında gerçekleşmiş olup gerekli raporlamalar yapılmıştır. Projenin ikinci dönemi 2017 yılında başlamış olup halen devam etmektedir.

TRC Bölgesinde faaliyet gösteren Dicle, Karacadağ ve İpekyolu Kalkınma Ajansları ile ortak hedefler doğrultusunda etkin bir iş birliği sağlamak amacıyla çalışma grubu oluşturulmuş, tanıtım ile ilgili kapasite geliştirme faaliyetleri için planlamalar yapılmış ve faaliyet uygulamaları başlatılmıştır.

Yapılan Faaliyetler;

- Mezopotamya markalaşma çalışmaları kapsamında hazırlanan “Stratejik İletişim Planı” 2025 yılında uygulanmaya devam edilmiştir.

- Mezopotamya markalaşma çalışmaları kapsamında “GAP Bölgesi Turizm Sektörü İnsan Kaynağı Analizi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Mezopotamya Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programı kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler;

- Mezopotamya markasının ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtılması ve GAP Bölgesi turizm sektörü insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla rehberlere yönelik Şanlıurfa ilinde gerçekleştirilen "Taş Tepeler Uzmanlık Eğitimi" programına destek verilmiştir.
- Karacadağ Kalkınma Ajansı ile işbirliği kapsamında Kral Yolu Yürüyüş Rotası Tanıtım Etkinliği ve Fam Trip Turu düzenlenmiştir
- Diyarbakır Zerzevan Kalesinde 13 Haziran 2025 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Mersin Devlet Opera ve Balesi işbirliği ile Yerelden Evrensele Aşk Ezgileri Etkinliği gerçekleştirilmiştir.
- Şırnak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yürütülen “Şırnak Turizm Rotaları Kapsamında Kültür Envanteri” projesine destek verilmiştir.
- Mezopotamya markalaşma stratejisi kapsamında “Google Street View” çalışmalarına devam edilmiştir. (18 km yol çekimi, 90 çekim noktası, 45 panorama noktası)
- Mezopotamya.travel web sayfası güncelleme çalışmaları yapılmıştır.
- GAP Bölgesi'nde yeşil destinasyon modelinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir turizm çalışmalarının yaygınlaştırılması amacıyla, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Enerjisa iş birliğinde yürütülen SENTRUM Projesi ve diğer iyi uygulama örneklerini yerinde incelemek üzere 02-05 Kasım 2025 tarihleri arasında İzmir ve Balıkesir illerine bir teknik gezi düzenlenmiştir.
- Mezopotamya markasının ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtımının yapılması amacıyla 2026 yılı için planlama çalışmaları hazırlanmıştır.

b. GAP Bölgesi Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi

2014 yılında başlanan “GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi“ ile bir çekim merkezi haline gelecek olan bölgede bulunan zengin kültürel varlığı turizm odaklı değerlendirmek ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak amacı ile 2017 yılından itibaren “GAP Bölgesi Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi” başlatılmıştır. Proje kapsamında tarih-kültür alanlarının koruma kullanma dengesi göz önünde tutularak, ya da yapıların turizm fiziki şartların iyileştirilerek kültürel varlıkların korunması, bu kapsamda daha fazla turist bölgeye gelmesini ve kaliteli turizm deneyimi sağlamak amacıyla 2025 yılında 2 proje desteklenmiştir. 2025 yılında 30.000.000 TL’si GAP BKİ desteği 2 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27: Turizm Fiziki Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İller	Proje Adı
Adıyaman	Nemrut Dağı Çevre Düzenlemesi
Şanlıurfa	Balıklığöl’ün Yenilenebilir Enerji ile Aydınlatılması

c. Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Projesi

Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Projesi ile Bölge'nin kültür ve turizm odaklı gelir düzeyinin artırılması, kültürel ve sosyal yapının oluşması, kültürel bilgi ve kapasitelerinin, uluslararası ilişkilerin, kültürel etkileşimin geliştirilmesi, somut ve somut olmayan kültürel mirasın korunarak yaşatılması ve böylece gelecek nesillere aktarılması amaçlanmıştır.

Kültürel mirasın, koruma-kullanma dengesi gözetilerek turizm odaklı değerlendirilmesi bölgesel kalkınma yaklaşımının temel hedeflerinden biridir. Bölgeye özgü somut olmayan kültürel mirasın gelen ziyaretçilere deneyim olarak sunulması ve işlev kazandırılarak gelecek nesillere korunarak aktarılması, kentlerdeki tarihî dokunun, arkeolojik alanların korunmasına yönelik alan yönetimi, çevre düzenlemesi, restorasyon, koruma, yeniden değerlendirme gibi çalışmalar yapılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda 2025 yılında 3 proje desteklenmiştir. 2025 yılında 16.048.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere 3 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28: Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İl	Proje Adı
Adıyaman	Gastronomi Atlası
Kilis	Kültür ve Sanat Galerisi
Şanlıurfa	Koku Rotası ve Koku Evi Oluşturma

1.1.1.3. Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri

İnsan odaklı kalkınma anlayışı çerçevesinde, bireylerin kendilerini geliştirebilecekleri, sağlıklı, güvenli ve yüksek standartta yaşam sürebilecekleri sosyal bir ortamın oluşturulması amacı ile eğitim, sağlık, sosyal yardım, kültür, sanat ve spor faaliyetleri gibi kamu tarafından sunulan hizmetlere erişimin güçlendirilerek fırsat eşitliğinin sağlanması, istihdam edilebilirliğin artırılması ve sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesi yönünde faaliyetler yürütülecektir. Bölgede yaşayan kadınların, gençlerin, çocukların, engellilerin, yaşlıların ve özellikle göçle gelen kesimler olmak üzere kentlerin az gelişmiş bölgelerinde yaşayanların yaşam koşullarının iyileştirilmesine, toplumsal konumlarının güçlendirilmesine, ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu kapsamda Yerel Kurumların İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi, GAP Okuma Kültürünün Geliştirilmesi, Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi Ana Programları uygulanacaktır. Ayrıca imalat sektöründe yer alan Bedestenden Dijital Platformlara Ana Programı altında

Anadoludakiler: GAP Bedesten Teknik Destek Projesi ve GAP Eylem Planı (2024-2028) kapsamında yer alan Sosyal Etki Tahvili çalışması hayata geçirilecektir.

a.Sosyal Araştırma ve Eylem Planı Uygulamaları Programı

Arka Plan Bilgisi: Güneydoğu Anadolu Projesi'nin kapsamı, hedefleri, uygulanma yöntemi ve uygulandığı bölgenin insani ve toplumsal-kültürel özellikleri göz önüne alındığında; kurum ve kuruluşların güçlenmesi, insan sermayesi ve son yıllarda gündeme gelen sosyal sermayenin geliştirilmesine yapılacak yatırımların önemini ortaya çıkarmaktadır.

Programın Hedef Aldığı Kesim ve Etkileyeceği Diğer Taraflar: Projenin hedef grubu kadınlar, gençler, çocuklar, engelliler ve yaşlılardır.

Projenin Genel Amacı: Kadınlar, gençler, çocuklar, engelliler ve yaşlıların güçlenmesi yoluyla bölgenin sosyal kalkınma sürecine ivme kazandırılmasıdır.

Programın Hedefleri:

- Kırılgan grupların kalkınma süreci ile bütünleşmesini sağlamaya yönelik çabaların desteklenmesi,
- Kırılgan grupların güçlenmesi ve yetkinliğinin artması yoluyla sosyal ve ekonomik hayata aktif katılımlarının sağlanması,
- Yenilikçi alt projelerin desteklenmesi yoluyla kurum ve kuruluşların hizmetlerinin çeşitlendirilmesi.

Yıl İçinde Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler:

- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile "kadın sorunları" alanında "Sosyal Etki Tahvili" çıkarılmasına yönelik proje hazırlanmış, bütçe desteği sağlanmış ve protokol imzalanmıştır.
- Türkiye'nin yaş ipek kozası ihtiyacının % 77'sini karşılayan Diyarbakır'ın ipek potansiyelini ortaya çıkarmak ve kadınların gelir düzeyini artırmak amacıyla "Ekim 2025'de "Diyarbakır İpeği Strateji Buluşması" gerçekleştirilmiştir. Buluşmayı takiben Kulp ilçesinde faaliyet gösteren ipek dokuma atölyesi ve iplik fabrikasının alt yapısını güçlendirmek amacıyla Kulp Kaymakamlığı işbirliği ile proje hazırlanmış, bütçe desteği sağlanmış ve protokol imzalanmıştır.

- Eruh Kaymakamlığı, Belediyesi ve Halk Eğitim Merkezi işbirliği ile şalşapık dokumacılığını yaşatmak amacıyla proje hazırlanmış, bütçe desteği sağlanmış ve protokol imzalanmıştır.
- Projelerin izlemeleri ve saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.
- Dönemsel ilerleme raporları takip edilmiştir ve proje dosyalarına işlenmiştir.
- Faaliyetleri başlayan projelerin harcama ve faaliyet süreçleri takip edilmiştir.

Diyarbakır'da Kulp İpeği Çalıştayı Düzenlendi

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) İdaresi Başkanlığı tarafından düzenlenen 'Diyarbakır İpeği Strateji Buluşması' çalıştayı, kentte bulunan bir otelde gerçekleştirildi. Trabzonlu Kulp İpekçisi İsmail Akbulut, çalıştayın açılış konuşmasını yaptı. Akbulut, '27 bin kulpçunun Kulp İpeği ipek beslemlerinde önemli yerini koruması gerekir' dedi. Diyarbakır şahele pozisyonunun artırılması için önemli bir toplantı düzenlendi. Kulp ipeğinin yerinde sürdürülmesi amacıyla ipeğe yönelik faaliyetler kamu ve özel sektörün birleşmesiyle sürdürülebilir hale getirilecektir.

DEVYANI SAYFA 5/TE

2025 yılında 16.000.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak 3 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 39'da verilmiştir. Ayrıca 2024 yılında desteklenen 2 alt projenin izlemesi yapılmıştır.

Tablo 29: Sosyal Araştırma ve Eylem Planı Uygulamaları Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İli	Proje Adı
Gaziantep	Güneydoğu Yeşil Kadın İnişiyatifi Projesi
Diyarbakır	Gelenekten Geleceğe Kulp İpek Kök Boya Atölyesi Projesi
Siirt	Şal Şepik Dokumacılığı Sektörleşiyor Projesi

b. Anadoludakiler: GAP Bedesten Teknik Destek Programı

Arka Plan Bilgisi:

COVID-19 pandemisi yaşam şeklini değiştirmiştir. Yaşamın her alanına sirayet eden bu değişim, insanoğlunun alışkın olmadığı yeni soru ve sorunları gündeme getirmiştir. Küresel toparlanma duraklamış, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında eşitsizlikler derinleşmeye başlamıştır. Salgın; üretim, lojistik ve tedarik zinciri yönetimi alanlarında açığa çıkan daralma, bölge üreticileri üzerinde olumsuz etkilere neden olmuştur. Bu etkileri sadece üretim hattında değil aynı zamanda tüketici davranışları üzerinde de görmek mümkündür. Özellikle bu durum, insanların dijital platformlar aracılığıyla daha fazla alışveriş yapmasına ve dolayısıyla davranış değişikliğine neden olmuştur. Salgın sürecinin, hem üretim hem de tüketim düzeyinde derin bir değişim sürecini hızlandırdığı göz önünde bulundurulduğunda; dijitalleşmenin, bir sonuç değil bir başlangıç olduğu ve devamının geleceği öngörülmektedir.

Bu bağlamda ortaya çıkan ihtiyaçlar temelinde GAP İdaresi Başkanlığı, E-Ticaretin Yerel Ekonomik Kalkınmaya Etkisi ve GAP Bölgesine Uygun Model Arayışı Çalışmasını başlatmıştır. Çalışma kapsamında; GAP Bölgesine özgü, tekrarlanabilir, ölçeklendirilebilir başarı hikâyelerinin oluşturulması ve sürdürülebilir e-ticaret modelinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmek üzere Anadoludakiler: GAP Bedesten Teknik Destek Programı hazırlanmıştır. Programın uygulama sürecinde GAP Bölgesinde faaliyet gösteren Dicle, İpekyolu ve Karacadağ Kalkınma Ajanslarıyla işbirliği yapılmıştır.

Yıl İçinde Yapılan Çalışmalar:

- GAP Bedesten Teknik Destek Programı kapsamında kooperatiflerin kurumsal kimliklerinin güçlendirilmesi, marka bütünlüğünün sağlanması ve dijital mecralarda tutarlı bir görünürlük oluşturulmasına yönelik kapsamlı markalaşma çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar, hem kooperatif bazında yürütülen logo ve kurumsal kimlik geliştirme süreçlerini hem de programın üst marka yapısının güçlendirilmesini kapsamıştır.
- www.gapbedesten.com alan adı üzerinden geliştirilen web sitesi için test süreci tamamlanmıştır. Web platformu; ilerleyen dönemlerde ürün tanıtımı, içerik yönetimi ve e-ticaret entegrasyonlarına olanak sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır.
- GAP Bedesten Teknik Destek Programı kapsamında kooperatiflerin ihtiyaçları doğrultusunda uzmanlık bazlı mentorluk görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Mentorluk

süreci; gıda üretim süreçleri, ürün geliştirme, Tarım ve zirai faaliyetler, e-ticaret, marka ve stratejik yönlendirme ile fikri mülkiyet ve patent konularında yapılandırılmıştır.

- GAP Bedesten Teknik Destek Programı kapsamında yer alan kooperatiflerin marka değerini güçlendirmek ve ürünlerini daha etkili biçimde konumlandırabilmelerini sağlamak amacıyla “Kadın Girişimciler Özel Marka Hikâyesi Eğitimi” gerçekleştirilmiştir.
- Haftalık KPI toplantıları ve aylık koordinasyon süreçleri düzenli olarak yürütülmüştür. ClickUp proje yönetim sistemi üzerinden görev, sorumluluk ve zaman planları izlenmiştir.
- GAP Bedesten Teknik Destek Programı kapsamında e-ticaret altyapısı, dijital pazaryerleri, lojistik altyapı ve teknoloji/donanım başlıklarında işbirliği ve sponsorluk görüşmeleri yürütülmektedir. Yeni sponsorluk arayışları devam etmektedir.
- Programın ilk döneminde oluşturulan GAP Bedesten Genel Matrisi sonrasında, programa dâhil olan tüm kooperatiflere ve ürünlere ilişkin detaylı analiz çalışmaları; kooperatiflerle birebir görüşmeler ile form ve anket gönderimleri yoluyla yürütülmüştür.
- Ürün Analiz Formu: Kooperatiflerin ürettiği ürünlerin belgelendirme, sertifikasyon ve pazara hazır olma durumlarının detaylı olarak analiz edilmesi amacıyla hazırlanmış geniş kapsamlı bir formdur. Bu kapsamlı form ile tüm ürünler belgelendirme, mevzuat uyumu ve satışa hazır olma kriterleri açısından detaylı şekilde değerlendirilmiş; kooperatif bazında ihtiyaç ve öncelik alanları net biçimde ortaya konmuştur.

Tablo 30: Anadoludakiler Programı Kapsamında Teknik Destek Hizmeti Sunulan Kooperatiflerin Listesi

İL	KOOPERATİF/DERNEK/ÜRETİCİ BİRLİĞİ ADI	
1	Adıyaman	Kâhta Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
2	Adıyaman	Bethesna Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
3	Adıyaman	Atmalı Girişimci Kadınlar Kooperatifi
4	Adıyaman	Eliyaman Kadın Girişimi Kooperatifi
5	Adıyaman	Üreten Eller Kadın Kooperatifi
6	Adıyaman	Asrın İmecesı Kadın Kooperatifi
7	Adıyaman	Akad Kooperatifi

8	Gaziantep	Matris Girişimci Kadınlar Üretim ve Kalkınma Kooperatifi
9	Gaziantep	Oğuzeli Ezogelin Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
10	Gaziantep	Nurdağı Deprem Sonrası İyileşme Kooperatifi
11	Kilis	Kilis Güçlü Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
12	Kilis	İnsani ve Sosyal Gelişme Derneği İktisadi İşletmesi
13	Kilis	Kilis Han Kadın Girişimi Üretim İşletme Kooperatifi
14	Batman	Petrolkent Üreten Kadınlar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
15	Batman	Batman Tarımda Kadın Eli Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
16	Batman	Toplumsal Değişme ve Emekçi Kadın Girişimi Kooperatifi
17	Batman	Hazo Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi
18	Batman	Kozluk Erzen Kadın Girişimi ve İşletme Kooperatifi
19	Batman	Sason Girişimci Üretim ve İşletme Kooperatifi
20	Mardin	Birdünya Üreten Kadın Girişimi ve İşletme Kooperatifi
21	Mardin	GAP Sosyal ve Ekonomik Kalkınma ve İşletme Kooperatifi
22	Şırnak	Şırnak Kadın Eli İşletme ve Üretim Koopr.
23	Şanlıurfa	SS Siverek Kadınları Tarımsal Kalkınma KOOP.
24	Şanlıurfa	Hamarat Eller Kadın Girişimi Üretim ve İşletme KOOP.
25	Şanlıurfa	Göbeklitepe Koop
26	Diyarbakır	SS Kayapınar Girişimci Kadınlar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Koop.
27	Diyarbakır	SS Kulp Koza Üreticileri Üretim ve Pazarlama KOOP.
28	Mardin	Mardin Kadın İnsiyatifi Derneği İktisadi İşletmesi
29	Siirt	S. S. Erüh Levendi Kadın Girişimci Üretim Ve İşletme Kooperatifi
30	Siirt	Beykızı Kadın Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

c. GAP Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Ana Programı

Arka Plan Bilgisi:

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)'nün verilerine göre Türkiye, kitap okuma oranında dünyada 86'ncı sırada yer almaktadır. TÜİK'e göre ise Türkiye'de kitap, ihtiyaç listesinin 235'inci sırasında yer almaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi özeline ilişkin kitap okuma oranı, kitabın ihtiyaç listesindeki sıralaması gibi istatistiki veriler bulunmama ile birlikte, bu oran ve sıralamanın Türkiye ortalamasının oldukça altında olduğu düşünülmektedir.

Bir taraftan insanoğlunun yaşamına girmiş yapay zekâ, robotik, 3D yazıcı, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik, insanı odağına alan süper akıllı toplum yapısı gibi kavramlar yaşamın pek çok alanında değişim ve dönüşümlere neden olurken bir taraftan da değişen ihtiyaçlar ve eğilimler kütüphanelerin bilgi kaynağı olarak kullanıldıkları geleneksel rolleri de yeniden

şekillendirmeye başlamıştır. Web tabanlı kaynaklardaki artış, bilgiye erişimin kolaylaşması, zaman ve mekâna bağlı kalınmadan bilgiye erişiliyor olması ile birlikte geleneksel kütüphanelerin faaliyetlerinin ve kapsamının değişmesine olan ihtiyaç ortaya çıkmıştır.

Çocukların ve gençlerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri, internet hizmetinden yararlanabilecekleri, ders çalışabilecekleri, fiziki ve elektronik eğitim materyallerine erişebilecekleri alanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu alanların ayrıca teknoloji, zekâ oyunları, çocuk oyunları, kültür ve sanat atölyeleri ile desteklenmesi ve bir taraftan da kitap, dergi, gazete, oyuncak ve diğer elektronik materyallerin ödünç verme sisteminin olması gerekmektedir. Sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetler kapsamında yazarların imza günleri düzenlediği, şiir dinletilerinin yapıldığı bütüncül hizmet sunma yaklaşımının içermesi önem taşımaktadır. Bahse konu ihtiyaçlar temelinde; kamusal hizmetlere erişimi sınırlı, dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocukları ve gençleri bilgi toplumundan, süper akıllı topluma geçişte destekleyecek “GAP Okuma Kültürünün Geliştirilmesi” projesinin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Projenin hedef grubu GAP Bölgesinin yoksul yerleşim alanlarında yaşayan çocuklar ve gençler başta olmak üzere toplumun tamamıdır. Genel amacı ise çocuk ve gençlerin zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunularak; 21. yüzyıl becerileri ile donanmış, karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilen, kendini ifade edebilen ve öğrenmeye açık bir dünya vatandaşı olarak yetişmesine katkıda bulunmaktır.

Yıl İçinde Yapılan Çalışmalar:

- Uygulanmakta olan alt projelerin dokümanları revize edilmiş, iş birliği protokolleri hazırlanmış ve imzalanmıştır.
- Alt projeler izlenmiş ve saha ziyaretleri yapılmıştır.
- GAP EKÜS 2026 uygulamaları kapsamında okuma kültürünün geliştirilmesine ilişkin kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelere dayalı proje teklifleri alınmış ve bu projeler değerlendirilerek uygun görülenler yatırım programına sunulmuştur.

2025 yılında 60.978.000 TL’si GAP BKİ desteği olmak üzere 8 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 31: Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Ana Programı Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İli	Proje Adı
Adıyaman	Samsat GAP Kütüphane Projesi
Adıyaman	Kâhta GAP Kütüphane Projesi
Batman	Sason GAP Kütüphane Projesi
Diyarbakır	Lice GAP Kütüphane Projesi

Kilis	Kilis Kent Konağı Kütüphanesi
Şırnak	Beytüşebba GAP Kütüphane Projesi
Şırnak	Güçlükonak GAP Kütüphane Projesi
Siirt	Pervari ve Baykan GAP Kütüphane Projesi

d. Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi Projesi

Arka Plan Bilgisi:

GAP İdaresi Başkanlığı GAP Bölgesine özgü dokumaların yaşatılmasına özel önem vermektedir. Şanlıurfa Ehramı, Gaziantep Kutnusu, Siirt/Şırnak Şal Şepiği, Birecik Bezi, Şanlıurfa Çulhası, Şırnak Kirmanı gibi yerel dokumaları, yine GAP İdaresi Başkanlığının girişimi ile oluşturulan Güneydoğulu kadınların markası ARGANDE kapsamında değerlendirmiştir. ARGANDE koleksiyonlarında bahse konu kumaşlar, ülkemizin önde gelen tasarımcıları tarafından kullanılmıştır. Ayrıca İdare, Şırnak Şal Şepiğinin yaşatılması için finansman destekleri sağlamıştır.

İdare; 30 yılı aşkın bir süredir kalkınma ekosistemi içinde yer alan kurum ve kuruluşların yenilikçi yaklaşımları benisemesi, katma değerli ürünler üretmesi, niş ürün çalışması, markalaşma ve pazara erişimin artırılmasını desteklemektedir. İdare, Güneydoğu Anadolu Bölgesine özgü dokumaların envanterinin çıkarılması, üretim atölyelerinin desteklenmesi, usta yetiştirilmesi, tasarım destekleri, marka ve pazar destekleri yoluyla yerel dokumaların modernizasyonu yoluyla ekonomik değere dönüşmesine yönelik bu program önerisini geliştirmiştir. Kaybolmaya Yüz Tutmuş Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi: “Çulha, Ehram, Birecik Bezi, Kutnu, Şal-ü Şapık ve Kirman Dokumaları”

Projesi, kültürel değeri ve beceriyi ekonomik değere dönüştürerek, kültürel mirasımız olan yerel dokumaların yaşatılması konusunda önem arz etmektedir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesine özgü dokumaların; özüne uygun, modern tasarımlar yoluyla değerlendirilmesinin ekonomik değere dönüştürülmesi genel amacı ile uygulanan projenin hedef grubu kaybolmaya yüz tutmuş yerel dokumalar, konuyla ilgili çalışan kurum ve kuruluşlar, ustalar, kadınlar ve gençlerdir.

Yıl İçinde Yapılan Çalışmalar:

- 2025 Yılı Yatırım Programına alınan alt projelerin dokümanları revize edilmiş, iş birliği protokolleri hazırlanmış ve imzalanmıştır.
- Program kapsamında desteklenen alt projelere ilişkin saha çalışmaları yapılmış, projeler izlenmiştir.
- GAP Bölgesine özgü kaybolmaya yüz tutmuş yerel dokumaların tespiti ve kayıt altına alınması amacıyla "GAP Yerel Dokuma Envanteri" çalışması gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında ayrıca "İpliğin Sırrı" adlı bir belgesel çekimi yapılmıştır.
- Kilis Valiliği ve İnsani ve Sosyal Gelişme Derneği İktisadi İşletmesi iş birliğiyle Kilis'te "Geleneksel El Sanatları Merkezi" açılmıştır. Merkez kapsamında Kilis'in coğrafi işaretli ve kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel yorgancılık zanaatı modern tasarımlarla yeniden canlandırılmıştır. Merkezde kadınlara yorgancılık eğitimi verilerek, Kilis yorgancılık sanatının özgün teknikleri yeni nesillere aktarılması sağlanmıştır. Eğitimleri başarıyla tamamlayan kadınların ürettiği el emeği yorganlar, BAMBİ Yatak mağazalarında "Kadın Dokur, Geleceğe Dokunur" mottosuyla satışa sunularak ekonomik değere dönüştürülmüştür. Bu yolla hem Kilisli kadınların üretim becerileri desteklenmiş hem de yorgan ustalarının geleneksel el sanatları modern tasarımlarla buluşturularak sürdürülebilir hale getirilmiştir. Bahse konu çalışmanın lansmanı 2 Ekim 2025 tarihinde Kilis'te gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye'nin Kazakistan Büyükelçiliği ile yapılan işbirliği kapsamında 2026 yılında Astana'da düzenlenecek "SHAFT" adlı sergide GAP dokuma atölyelerinde dokunan kumaşlarında yer almasına yönelik bir çalışma yapılmıştır. Çalışma çerçevesinde, Kazakistan'dan gelen sanatçı grubu atölyeleri dolaşmış ve tasarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- GAP EKÜS 2026 uygulamaları kapsamında kaybolmaya yüz tutmuş yerel dokumaların değerlendirilmesine ilişkin kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapılmıştır. Yapılan

görüşmelere dayalı proje teklifleri alınmış ve bu projeler değerlendirilerek uygun görülenler yatırım programına sunulmuştur.

2025 yılında 3.000.000 TL'si GAP BKİ desteği olmak üzere 1 proje desteklenmiş olup, desteklenen projeler Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32: Kaybolmaya Yüz Tutmuş Yerel Dokumaların Ekonomik Değere Dönüştürülmesi Projesi Kapsamında 2025 Yılında Desteklenen Projeler

İli	Proje Adı
Adıyaman	Geleneksel Sincik Halısı Dokuma Projesi

Geleneksel Kilis yorganı el emeğiyle yaşayacak

Bambi Yatak, hikâyesi olan ürünlerle verdiği değerle, üç yıl önce coğrafi işaretle tescimlenen Kilis yorganını yaşatmak üzere "Kadın El Yele, Emeliyle" projesini hayata geçirdi. Kilis Valtığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Kilis İhsanî ve Sosyal Gelişime Demeği ile birliktir yürütülen projede, kültürel miraslarla beslenmiş yorganlar Kili'deki kadınlar tarafından üretiliyor. "Anatolia", "Fırca" ve "Çiğdem Kile" gibi özgün desenlerle hem bölge halklarını destekleyen hem de yorganlık kültürü geleceğe taşıyan, süsten kumaş üzerine

İğneyle işlenerek şekillendirilen ve Anadolu'nun yüz turlu geleneksel Kilis yorganının geleceğe taşıyıcı aktarılması için "Kadın dokunur, geleceğe dokunur" mottoyla hayata geçirilen "Kadın El Yele, Emeliyle" projesinin kapsamında, Kilis'teki Mahmut İsmail Bey Camii'nde gerçekleştirildi. Bambi Yatak Genel Müdürü Cem Bay ise "Projeimiz, bu kadın zanaatçı modern tasarımlarla yeniden yorumlayarak genç kuşakların ilgilerini çabucak ve yorganlık geleceği taşıyıcı hedefliyoruz. Amık Kilis'in iğnesi geleceği işleyecek" dedi.

Güneydoğu Anadolu'da El Dokumacılığı

GELENEK, KİMLİK VE YAŞAYAN HAFIZA

Hand Weaving in Southeastern Anatolia

Tradition, Identity, and Living Memory

The Ambassador of the Republic of Türkiye and Mrs. Mustafa Rıfatçı are pleased to invite you to the "Hand Weaving in Southeastern Anatolia" exhibition that emerged from a research field trip to Turkey, with a particular focus on the Kilis region's anthropological landscape.

This project was shaped through encounters with those ancient ideas and visits to local textile makers. Hand weaving is a living, dynamic, and ever-evolving tradition that carries the memory of our ancestors.

We would be honored to welcome you at the vernissage of "Hand Weaving in Southeastern Anatolia" on Wednesday, October 14th 2025, at 18:00. Venue: Meeting Room of the Ministry of Foreign Affairs, Ankara, Turkey.

#GAP #Kilis #HandWeaving #Anatolia #Tradition #Identity #LivingMemory

e. Yatırım Programı Dışında Ulusal ve Uluslararası Fonlarla Yürütülen Projeler

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan SEECO Projesi kapsamında, Karacadağ Kalkınma Ajansına "Diyarbakır Sosyal Girişimcilik Merkezi" Projesi

Dünya Bankasından 130.000 € finansman desteği almaya hak kazanmıştır. Merkez için tahsis edilen alanın tadilatı ve donanımı yapılmıştır. Merkezin İstanbul'da/Ankara'da faaliyet gösteren teknokentlerden birinin "uydu kuluçka merkezi" olarak hizmet sunumunu yapması ve bu çalışmalar ile "GO" markası çatısı altında faaliyet göstermesi planlanmaktadır. Bu bağlamda ilgili TEKNOKENT'lerle öngörüşmeler yapılmıştır.

1.2.Yönetim ve Destek Programı

1.2.1.Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri Alt Programı

Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri alt programı hedefi doğrultusunda bir ana faaliyet alanı bulunmaktadır. Bu faaliyet alanı Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesidir. Dış ilişkiler ve tanıtım iş ve işlemleri bu faaliyet alanında yürütülmektedir.

1.2.1.1.Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi

a. Dış İlişkiler Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye Mukim Temsilcisi Monica Merino DOMINGUEZ ve beraberindeki heyet 23 Ocak 2025 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığını ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyarette, GAP İdaresinin yürüttüğü çalışmalar, UNDP ile geçmişten günümüze yürütülen ortak projeler ve önümüzdeki dönemde olası iş birliği konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- Interreg Next Akdeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı İkinci Teklif Verme Çağrısı toplantısı 29 Ocak 2025 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiş olup, katılım sağlanmıştır.
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nin 21.02.2025 tarihinde düzenlemiş olduğu CLIMAAX ve PATHWAYS2RESILIANCE projeleri açılış lansman toplantısına katılım sağlanmıştır.
- Türkiye Su Enstitüsü'nün (SUEN) önderliğinde Dünya Su Konseyine Türkiye'den üye olan kurum ve kuruluşların katılımıyla 08.04.2025 tarihinde çevrimiçi olarak düzenlenen toplantıya katılım sağlanmıştır.
- Better Cotton Initiative (İyi Pamuk Uygulamaları) kapsamında Program Yöneticisi Cristina Martin Cuadrado, Angela Ruz ve Didem Ünsür 09.04.2025 tarihinde İdaremizi ziyaret etmiş olup, proje hakkında son gelişmeler değerlendirilmiştir.
- Dünya Bankası Grubu Üyesi Uluslararası Finans İş Birliği Kuruluşu'nun (IFC) Türkiye ve Orta Asya Bölge Direktörü Sn. Wiebke SCHLOEMER ve beraberindeki heyet, 08.05.2025 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nı ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyarette, GAP İdaresinin yürüttüğü çalışmalar, Dünya Bankası ile geçmişten günümüze yürütülen ortak projeler ve önümüzdeki dönemde olası iş birliği konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi ve TÜBİTAK ortaklığında 29 Mayıs 2025 tarihinde Gaziantep Üniversitesi'nde düzenlenen Ufuk Avrupa Bilgi Günü Programına katılım sağlanmıştır.

- Japonya Uluslararası İş Birliği Ajansı Türkiye Ofisi yetkilisi Seval KAYABÖLEN ve beraberindeki heyet 25 Temmuz 2025 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığını ziyaret etmiştir. Ziyarete, GAP İdaresinin tarıma dayalı sanayide rekabetçiliğin geliştirilmesi üzerine yaptığı çalışmalar konusunda olası iş birlikleri değerlendirilmiştir.
- UNDP Türkiye Mukim Temsilci Yardımcısı Miodrag DRAGISIC ve beraberindeki heyet 26 Eylül 2025 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığını ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyarete, GAP İdaresinin yürüttüğü çalışmalar, UNDP ile geçmişten günümüze yürütülen ortak projeler ve önümüzdeki dönemde olası iş birliği konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- Dışişleri Bakanlığı tarafından 02 Ekim 2025 tarihinde çevrimiçi olarak düzenlenen OECD Çalışmalarıyla İrtibatlı Kurumlar 21. Eşgüdüm Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- Amerika Birleşik Devletleri (TEYA) Adana Konsolosu Eric MEHLER ve beraberindeki heyet 03 Aralık 2025 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığını ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyarete, GAP İdaresinin yürüttüğü çalışmalar ve önümüzdeki dönem olası iş birlikleri konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

b. Tanıtıma Yönelik Gerçekleştirilen Faaliyetler

Koordinatörlük tarafından tanıtıma yönelik yürütülen bazı çalışmalar aşağıda yer almaktadır:

- İdaremiz tarafından desteklenen projelere ilişkin Protokol İmza Törenleri organize edilmiştir.
- 2025 yılı boyunca GAP İdaresi tarafından düzenlenen etkinliklerin/toplantıların (çalıştay, seminer, fuar, sempozyum, tören vb.) organizasyonu yapılmıştır.
- Konuşma metinleri, röportajlar, gazete haberleri ve radyo-TV programları için koordinasyon sağlanmış ve gerekli hazırlıklar yapılmıştır.
- Etkinlikler için bülten hazırlanarak basın mensupları davet edilmiş ve paylaşılması gereken bilgiler servis edilmiştir.
- İdarenin gerçekleştirdiği veya GAP İdaresi koordinasyonunda gerçekleşen etkinliklere yönelik içerikler hazırlanmış; bu içerikler kurumsal web sayfasında ve sosyal medya hesaplarında yayınlanmıştır.
- 2025 yılı içerisinde Bilgi Edinme hakkı kapsamında 14 başvuru cevaplanmıştır.

Ayrıca koordinatörlük tarafından yapılan organizasyonlar Tablo 33’te verilmiştir.

Tablo 33: GAP İdaresi 2025 Yılı Organizasyonları

	Yurt İçi	Yurt Dışı	Toplam
Toplantılar	12	-	12
Ziyaretler	4	-	4
Brifingler	5	-	5
Eğitim, Seminer, Çalıştay, Kongre, Konferans, Panel	8	-	8
Fuar, Festival, Bienal	2	-	2
Açılış, Tören, Sergi, Kutlama	19	-	19
Teknik Gezi	2	-	2
TV / Radyo Programı	5	-	5

Tasarıma İlişkin Yapılan Faaliyetler

- 2025 yılında web sitesi ve sosyal medya hesaplarında yayınlanmak üzere 50 adet dijital materyal tasarımı yapılmıştır.
- GAP İdaresi tarafından düzenlenen veya kurum temsilcilerinin katıldığı etkinlikler izlenmiş; fotoğraf ve video çekimleri yapılmış, ayrıca bölgeye ve GAP İdaresi tarafından yürütülen projelere ilişkin fotoğraf ve videolar arşivlenmiştir.
- Kurumsal materyal ve dokümanların dijital tasarımları yapılmıştır.
- Kurum, kuruluş, basın-yayın organları ve kurum içi birimlere talepleri doğrultusunda fotoğraf seçimi ve temini yapılmıştır.

Dokümantasyona İlişkin Yapılan Faaliyetler

- Kurum ve kuruluşlardan gelen yayınlar kayda alınarak arşivlenmiştir.
- Kurum, kuruluş ve kişilerin doküman talepleri karşılanmış, ayrıca GAP İdaresinin yurt içi ve yurt dışında katılım sağladığı fuar, seminer, sempozyum ve benzeri toplantılarda yayınların dağıtımını yapılmıştır.
- Kurum personeli, öğrenci ve akademisyenlerle basılı yayınlar paylaşmıştır.
- GAP İdaresinin katılım sağladığı organizasyonlarda stant kurulmuş ve yayınlar dağıtılmıştır.

1.2.1.2. Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri

Muhakemat hizmetleri kapsamında GAP BKİ Başkanlığının 2025 yılında taraf olduğu adli dava sayısı 32, idari dava sayısı 3 ve müdahil olduğu ceza dava sayısı 3’tür. İşçilik alacaklarına ilişkin 10 uyuşmazlık GAP BKİ Başkanlığı zorunlu arabuluculuk komisyonu tarafından karara bağlanmıştır.

Hukuk danışmanlığı kapsamında personel özlük haklarına ilişkin 2 yazılı mütalaa verilmiştir. Ayrıca çeşitli mahkemelere, icra dairelerine ve kurumlara yönelik yazışmalar gerçekleştirilmiş, 657 sayılı ve 4483 sayılı yasalar kapsamında çeşitli disiplin soruşturmaları ve ön inceleme işlemleri yürütülmüş, mevzuat ve protokol çalışmaları ile Başkanlık makamının uygun gördüğü diğer işlemler takip edilmiştir.

1.2.2.Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler Alt Programı

1.2.2.1.Diğer Destek Hizmetleri

İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

2025 yılı Ocak itibariyle 9 ilde yürütülen Projelerin İzleme ve Değerlendirmeleri yapılmıştır. İllerde proje paydaşları ile bir araya gelinerek Koordinatörlüğün işleyişi hakkında bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

1.2.2.2.Genel Destek Hizmetleri

GAP Bölge Müdürlüğü Faaliyetleri

GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü teşkilatı, Başkanlıkla iş birliği içinde GAP İdaresinin yürüttüğü proje ve faaliyetlerin yerelde uygulanmasını sağlamıştır. Önceki bölümlerde ayrıntılı olarak verilen proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmaları Başkanlık ile eşgüdüm içerisinde yürütmüştür.

1.2.2.3.İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler

Personel işleri tarafından verilen hizmetler Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34: Personel İşleri Tarafından Verilen Hizmetler

Verilen Hizmetler	İşlem Sayısı
Açıktan atanan personel işlemleri	4
Naklen atanan personel işlemleri	1
Geçici görevlendirme işlemleri	117
Emekli olan personel işlemleri	3
İstifa ve vefat eden personel işlemleri	4
Personel disiplin işlemleri	0
Personel sağlık işlemleri	354
Personel izin işlemleri	1264
Personel terfi işlemleri	44
Seyahat işlemleri (Yurtiçi)	907
Seyahat işlemleri (Yurtdışı)	0
Mal bildirim işlemleri	10

2025 yılı hizmet içi eğitim planı kapsamında; personelin hizmet ve çalışma alanına göre, gerçek ihtiyaçlar doğrultusunda ve sorunların çözümüne yardım sağlayacak nitelikte aşağıda konu

başlıkları verilen 13 eğitim semineri düzenlenmiş, Başkanlığımızda ve Bölge Müdürlüğümüzde görev yapan 97 kadın 133 erkek olmak üzere toplam 230 kişi eğitimlere katılmıştır.

- Excel Ve Sunum Hazırlama Eğitimi
- TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Çalıştayı
- Sağlıklı Hayat Akademisi (Saha) Eğitim Programı
- Kitle Fonlaması Sistemleri Eğitimi
- 4857 Sayılı İş Kanunu Eğitimi
- TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Temel Eğitim-İç Tetkik Eğitimi
- 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Eğitimi
- 657 Devlet Memurları Kanunu Eğitimi
- 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu Eğitimi
- Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Eğitimi
- Temel İhale Bilgisi
- Kamu Sözleşmeleri Hazırlama Eğitimi
- Yapay Zekâ Eğitimi

Tablo 35: İnsan Kıymetleri Faaliyetleri

Eğitimler	Faaliyet Sayısı	Katılan Kişi Sayısı
Kişisel Gelişim	1	22
Uzmanlık Eğitimleri	12	208
Toplam	13	230

1.2.2.4.Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler

a. İdari ve Mali Hizmetler

- 2025 Yılında 3 adet ilanlı ihale, 146 adet doğrudan temin yolu ile olmak üzere toplam 149 adet mal ve hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. Yapılan ihalelerin 2 adedi hizmet alımı olmuş, alımlar (ihale/doğrudan temin) sorunsuz olarak tamamlanmıştır.
- Personel öğle yemeği hizmet alımı yapılmıştır.
- Personel servisi kiralama hizmeti alımı yapılmıştır.
- 7 adet sürücüsüz sedan binek aracı hizmet alımı yapılmıştır.
- GAP İdaresinin demirbaş ve tüketim malzemesi talepleri karşılanmıştır.
- Ayniyat kayıtları ve demirbaş takibi işlemleri “Taşınır Mal Yönetmeliği” gereğince yürütülmüştür.
- GAP İdaresinin bütçesi hazırlanmış ve mali işlemler yapılmıştır.

- Yurt içi ve yurt dışı görevli giden personel için 823 adet görevin yolluk tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- GAP İdaresine gelen ve giden evrak ile birim evrakına gelen evrakın zaman kaybedilmeksizin dağıtılması sağlanmış, toplam 5.100 adet evrakın tasnif ve dağıtımı yapılmıştır.
- Birimlerin ihtiyacı olan hizmetli personelin yönetimi, toplantı salonlarının organizasyonunda teknik ve diğer destek hizmetleri yerine getirilmiştir.
- Hizmet binaları ve işletim sistemleri ile demirbaş eşya ve malzemenin her türlü arıza giderme ve bakım onarım işleri yapılmış, onarılamayan arızalar için hizmet satın alımı yaptırılmıştır. Yıl içinde 38 adet her türlü bakım ve onarım yapılmıştır.
- Arşivin mevcut koşullarının iyileştirilmesi, belgelerin korunması amacıyla belgelerin bir kısmı Bölge müdürlüğüne taşınmıştır. Dijital arşiv sisteminin kurulması amacıyla TÜRKSAT ile görüşmeler yapılmış olup süreç devam etmektedir.
- MKE Genel Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılarak demirbaş malzemelerin hurda işlemleri başlatılmış olup süreç devam etmektedir.

b. Strateji Geliştirme Faaliyetleri

Hazırlanan Kitap, Rapor ve Dokümanlar

- GAP İdaresi 2024 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sayıştay, Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilmiş, GAP İdaresi web sitesinde yayınlanmıştır. Daha sonra ilgili tüm kamu kurumlarına dağıtılmıştır.
- GAP kapsamında bölgedeki son gelişmeleri ve geline aşamayı içeren yıllık “GAP’ta Son Durum” kitabı hazırlanmış ve web sayfasında yayımlanmıştır.
- 2026 yılı “Performans Programı” hazırlanmış ve web sayfasında yayınlanmıştır.
- 2025 Yılı GAP Bölgesi ve GAP İdaresi Yatırımları “2025 Yatırım Programı” kitapçığından 9 ilin yatırımları il il çıkarılmıştır.
- 2025 yılı Yatırım Programında yer alan ana proje ve alt projelerine ilişkin talep edilen proje ve bütçe bilgileri Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne iletilmiştir.
- 2026 Yılı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Görüşmeleri ile TBMM Genel Kurul Bütçe Görüşmeleri kapsamında Bakanlığın gönderdiği hususlar kapsamında gerekli tüm hazırlıklar yapılmış, gelebilecek sorulara ilişkin cevaplar hazırlanmıştır. Görüşmeler esnasında gelen sorulara ilişkin cevaplar resmi yazı ile ayrıca iletilmiştir.

- 2026 Yılı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Görüşmeleri ile TBMM Genel Kurul Bütçe Görüşmeleri kapsamında milletvekilleri tarafından talep edilen konuşma metinleri hazırlanmıştır.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri kapsamında GAP Bölgesi projeleri ve GAP BKİ faaliyetleri hakkında konuşma metinleri hazırlanmıştır. Ayrıca görüşmeler için GAP BKİ faaliyetlerinin 2014-2025 verileri ve bütçeleri il, sektör, kurun vb. şeklinde sınıflandırılarak 2025 yılı fiyatlarıyla düzenlenmiştir.
- Bölge Valilikleri (9 il) tarafından istenen bilgi talepleri karşılanmıştır.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı için bölge genelinde ve illerde yapılan toplantılar öncesi ilgili bilgi notları hazırlanmıştır.
- Altı aylık dönemler halinde sorumlu kurum ve kuruluşlardan GAP Eylem Planı İzleme Raporları alınmış ve ilgili dönem izleme raporları hazırlanmıştır.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından talep edilen kurumsal ve GAP Eylem Planı bilgilerinin il ve sektör bazında proje sayıları ile bütçe dağılımları hazırlanarak Bakanlığa gönderilmiştir.
- GAP ve GAP Bölgesi'ne ilişkin istatistiki bilgiler güncellenmiş web sayfasında yayınlanmıştır.
- GAP BKİ faaliyetleri hakkında il bilgi notları, protokol imza töreni bilgi notları hazırlanmış, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına düzenli aralıklarla iletilmiştir.
- GAP Bölgesi için kullanılan tüm finansman tabloları güncellenmiş 2025 yılı fiyatlarına dönüştürülmüştür.
- GAP İdaresi resmi web sayfasında yer alan projelerin içeriği güncellenmiştir.
- GAP BKİ tarafından yapılan tesislerin, faaliyetlerin ve destek verilen projelerin açılış takvimleri ve düzenlemeleri belli aralıklarla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına iletilmiştir.
- GAP 2026 Yılı "GAP Ekonomik Kültürel ve Sosyal Kalkınma Projeleri Teklif Çağrısı Başvuru Rehberi" hazırlanmıştır.
- GAP İdaresi 2024 Yılı il bazlı Değerlendirme Raporları hazırlanmıştır.
- Gençlere sunulan eğitim, kültür, sanat, sosyal ve spor programları ile ilgili Kurumumuz faaliyet ve önerilerine ilişkin bilgiler Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı'na iletilmiştir.
- Türkiye Belediyeler Birliği toplantısında kullanılmak üzere, Kurumumuzun turizm sektöründe başarılı belediyelere ait görselleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bilgi amacıyla gönderilmiştir.

- 2025 Yılı Çalışma Programı hazırlanmış, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğünün görüşleri doğrultusunda düzenlenmiştir.
- Bakanlığımız tarafından iletilen CİMER soru ve şikâyetlerine cevap verilmiştir.
- GAP BKİ tarafından yürütülen önemli projelere ilişkin talep edilen bilgi notu Genel Müdürlüğümüze iletilmiştir.

Toplantılar, Eğitimler ve Sunumlar;

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Eylem Planı izleme toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- 16 Ekim 2025 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları İstişare Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- İç Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılım sağlanmış, birim faaliyetleri hakkında bilgi aktarılmıştır.
- Bölge Kalkınma İdarelerinin alt proje bilgilendirme ve değerlendirme toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- Diyarbakır ve Kilis GAP BKİ Proje toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- İl Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- SANTEK toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile yapılan sektör görüşmelerine katılım sağlanmıştır.
- Başkanlık birimleri ile İç Kontrol Birimi çalışmaları kapsamında toplantılar düzenlenmiş ve gereken destek verilmiştir.
- GAP 2026 Yılı “GAP Ekonomik Kültürel ve Sosyal Kalkınma Projeleri Teklif Çağrısı” kapsamında kurum içi birimler arasında koordinasyon toplantıları düzenlenmiştir.
- GAP 2026 Yılı “GAP Ekonomik Kültürel ve Sosyal Kalkınma Projeleri Teklif Çağrısı” kapsamında İdaremizce desteklenmesi öngörülen projelere ilişkin fikir alışverişinde bulunmak üzere Genel Müdürlüğümüz ve Bölge Kalkınma Ajansları yetkilileri ile toplantılar düzenlenmiştir.
- 9 Mayıs 2025 tarihinde kalite yönetim sistemi kapsamında Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 13 Kasım 2025 tarihinde 2024-2028 yıllarını kapsayan GAP Eylem Planı kapsamında yer alan önemli projelerden Silvan Projesi’ne saha ziyaretine katılım sağlanmıştır.
- 18 Aralık 2025 tarihinde Diyarbakır’da gerçekleşen “Silvan Projesi Potansiyel Etki Değerlendirme Araştırması Çerçevesi Çalıştay’ı’na katılım sağlanmıştır.

- 9 Ekim 2025 tarihinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) iş birliğinde, TAPV tarafından yürütülen kadın ve aile sağlığının güçlendirilmesine yönelik “Kentlerin Kalkınması ve Yerel Yönetimlerin Tamamlayıcı Rolü” konulu Çalıştay’a katılım sağlanmıştır.
- 30–31 Ekim 2025 tarihlerinde Şanlıurfa’da, Şanlıurfa Kent Konseyi iş birliğiyle Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği (STGM) tarafından, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun finansal desteğiyle yürütülen “Sivil Toplum İçin Kaynak Merkezi Projesi” kapsamında düzenlenen eğitime katılım sağlanmıştır.
- 31 Ekim 2025 tarihinde İyi Pamuk Tarla Günü etkinliğine katılım sağlanmıştır.
- 17-18 Kasım 2025 tarihlerinde BKİ Usul ve Esaslarına ilişkin toplantılara katılım sağlanmıştır.
- 22 Aralık 2025 tarihinde bütçe raporlama çalışmaları toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 28 – 30 Nisan 2025 tarihlerinde Kalite Yönetim Sistemi çalıştayına katılım sağlanmıştır.
- 14 Kasım 2025 tarihinde Bugünden Yarına Yapay Zekâ Konferansına katılım sağlanmıştır.
- 30 Ekim 2025 tarihinde yapay zekâ konulu eğitime katılım sağlanmıştır.
- 16-21 Kasım 2025 tarihlerinde Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında Samsunda gerçekleştirilen “Üreten Mekânlarda Kadın Kooperatiflerinin Desteklenmesi Yoluyla Sürdürülebilirliklerinin Güçlendirilmesi” eğitimine katılım sağlanmıştır.
- Şanlıurfa’da düzenlenen Yerel ve Kırsal Kalkınma eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 4857 sayılı İş Kanunu eğitimine katılım sağlanmıştır.
- Kişisel Verileri Koruma Kanunu eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 2577 İdari Yargılama Usulü eğitimine katılım sağlanmıştır.
- Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar eğitimine katılım sağlanmıştır.
- Kamu Sözleşmeleri eğitimine katılım sağlanmıştır.
- Temel İhale Bilgisi eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 13-17 Ocak 2025 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirilen “Türkiye’de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Projesi Kapsamında: “Teknoloji ve İnovasyon Yönetimi ile AB Proje Geliştirme ve Başvurusu” eğitimine katılım sağlanmıştır.

- 08-11 Nisan 2025 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilen "Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Projesi Kapsamında: "İzleme ve Değerlendirme" eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 27-30 Mayıs 2025 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilen "Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Projesi Kapsamında: "Uluslararası Uzmanlaşma Konferansı ve Uluslararası Ortaklıklar Etkinliği"ne katılım sağlanmıştır.
- 25 Kasım 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen "Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Projesi Kapsamında; "Paydaş Bilgilendirme ve Yaygınlaştırma Etkinliği" programına katılım sağlanmıştır.

2.PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Birimlere ait faaliyet raporlarından alınan performans sonuçları tabloları aşağıda yer almaktadır. Performans sonuçlarının değerlendirilmesi, 2025 yılı Performans Programı program ve alt program hedefleri ile 2024-2028 Stratejik Planının 2025 yılı değerlendirmesini içerecek şekilde hazırlanmıştır. “Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler” başlığı altında, 2025 yılı Performans Programında yer alan program ve alt programların adı, alt program hedefleri ile hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik belirlenen performans göstergelerine ulaşılma durumuna yer verilmiştir. “2025 yılı Stratejik Plan Değerlendirme Raporu” başlığı altında ise Başkanlığımız Stratejik Planında yer alan stratejik amaçlar altındaki hedefler ve performans göstergelerinin 2025 yılına yönelik gerçekleşme bilgileri ile varsa sapmaların nedenleri ve alınacak önlemlere ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

I.Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Tablo 36: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu

Yıl		2025										
Programın Adı		BÖLGESEL KALKINMA										
Alt Programın Adı		GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI										
Alt Program Hedefi		Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir										
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri (A)	Gerçekleşme						Gerçekleşme Durumu
			Yılı	Değeri		1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri (B)	Gerçekleşme Oranı (B/A*100)	
1	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından desteklenen tarımsal araştırma proje sayısı	Adet	2024	7	5				4	4	80	Ulaşılamadı
2	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen çiftçi sayısı	Sayı	2024	11.000	7.150				7.100	7.100	99,30	Ulaşıldı
3	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen kadın çiftçi sayısı	Sayı	2024	4.387	1.230				2.155	2.155	175,20	Aşıldı
4	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından entegre kaynak verimliliği kapsamında ulaşılan işletme sayısı	Sayı	2024	54	96				300	300	312,50	Aşıldı

5	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hassas tarım konusunda farkındalık eğitimi verilen kişi sayısı	Sayı	2024	400	1.150				875	875	76,09	Ulaşılamadı
6	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından sosyal faaliyetler kapsamında ulaşılan çocuk sayısı	Sayı	2024	12.000	31.500				32.000	32.000	101,59	Aşıldı
7	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yenilenebilir enerji kapsamında desteklenen proje sayısı	Adet	2024	2	4				2	2	50,00	Ulaşılamadı
8	GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki genç istihdamının toplam istihdama oranı	Yüzde	2024	23,48	23,23							
9	GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki istihdamın toplam istihdama oranı	Yüzde	2024	7,82	7,77							
10	GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki kadın istihdamının toplam istihdama oranı	Yüzde	2024	27,60	26,84							
11	GAP bölgesel kalkınma idaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı	Yüzde	2024	74,9	25							
12	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde iş kuran kadın sayısı	Sayı	2024	0	85				90	90	105,88	Aşıldı
13	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde turizm alanında gerçekleştirilen proje sayısı	Adet	2024	3	5				2	2	40	Ulaşılamadı
Değerlendirme		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından desteklenen tarımsal araştırma proje sayısı” için hedefe ulaşamamıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen çiftçi sayısı” yılsonunda 7.100 olarak gerçekleşmiş ve hedefe ulaşılmıştır.										
		-“ GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen kadın çiftçi sayısı” yılsonunda 2.155 olarak gerçekleşmiş olup hedef aşılmıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından entegre kaynak verimliliği kapsamında ulaşılan işletme sayısı” 300 olup hedef aşılmıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hassas tarım konusunda farkındalık eğitimi verilen kişi sayısı” 875 kişi olup hedefe ulaşamamıştır.										
		- GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından uygulanan sosyal faaliyetler kapsamında ulaşılan çocuk sayısı” 32.000 olup, hedef aşılmıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yenilenebilir enerji projesi kapsamında 2 adet alt proje desteklenmiş olup hedefe ulaşamamıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki genç istihdamının toplam istihdama oranı” verinin kaynağı olan TÜİK tarafından açıklanmamıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki istihdamın toplam istihdama oranı” verinin kaynağı olan TÜİK tarafından açıklanmamıştır.										
		-“GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki kadın istihdamının toplam istihdama oranı” verinin kaynağı olan TÜİK tarafından açıklanmamıştır.										
		-“ GAP bölgesel kalkınma idaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı” verinin kaynağı olan TÜİK tarafından açıklanmamıştır.										
		-“Güneydoğu Anadolu Bölgesinde iş kuran kadın sayısı” 90 olarak gerçekleşmiş olup hedef aşılmıştır.										
-“Güneydoğu Anadolu Bölgesinde turizm alanında gerçekleştirilen proje sayısı 2 adet olup hedefe ulaşamamıştır.												

Tablo 37: Performans Göstergesi Sonuçları Formu

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
Bölgesel Kalkınma	Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir	GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından desteklenen tarımsal araştırma proje sayısı	5	4	Ulaşılamadı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen çiftçi sayısı	7.150	7.100	Ulaşıldı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından eğitim verilen kadın çiftçi sayısı	1.230	2.155	Aşıldı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından entegre kaynak verimliliği kapsamında ulaşılan işletme sayısı	96	300	Aşıldı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hassas tarım konusunda farkındalık eğitimi verilen kişi sayısı	1.150	875	Ulaşılamadı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından sosyal faaliyetler kapsamında ulaşılan çocuk sayısı	31.500	32.000	Aşıldı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yenilenebilir enerji kapsamında desteklenen proje sayısı	4	2	Ulaşılamadı
			GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki genç istihdamının toplam istihdama oranı	23		
			GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki istihdamın toplam istihdama oranı	8		
			GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerdeki kadın istihdamının toplam istihdama oranı	27		
			GAP bölgesel kalkınma idaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı	25		
			Güneydoğu Anadolu Bölgesinde iş kuran kadın sayısı	85	90	Aşıldı
			Güneydoğu Anadolu Bölgesinde turizm alanında gerçekleştirilen proje sayısı	5	2	Ulaşılamadı

II. Performans Denetim Sonuçları

Başkanlığımız 2025 yılında herhangi bir performans denetimine tabi tutulmamıştır.

3.STRATEJİK PLAN DEĞERLENDİRME TABLOLARI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte kamu mali yönetiminde idarelerin performanslarının ölçülmesine başlanmıştır. Performans değerlendirmesinin amacı kamu mali yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliğin yerleşmesine ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli yönetimine katkı sağlanmasıdır.

2025 yılı için belirlenen 18 hedef altındaki 57 performans göstergesinin 31'ine ulaşılmış, 26'sında ise hedefin altında kalınmıştır. Stratejik planda yer alan hedef ve göstergelerden performans programında yer alan hedef ve göstergelerle aynı olanlara da bu bölümde yer verilmiştir. Ulaşılamayan performans göstergeleri için sorumlu birimler tarafından gerekli önlemler alınacak ve çalışmalar yürütülecektir. Bu doğrultuda, stratejik hedefler ile performans göstergeleri üzerinden yapılan değerlendirmeler faaliyet raporumuz aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Tablo 38: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 1

A1	Tarımda rekabet gücünün artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması				
H1.1	Tarımsal üretimde rekabet edilebilirlik artırılabacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H1.1 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G1.1.1 Devlet yardımından yararlanan kişi sayısı (kişi)	25	3.342	7.150	23.988	100
P.G1.1.2 Desteklenen proje sayısı (adet)	30	16	35	47	100
P.G1.1.3 Uygulama alanı miktarı (dekar)	15	92.827	199.000	528.205	100
P.G1.1.4 Eğitim verilen kadın çiftçi sayısı (kişi)	10	575	1.230	6.542	100
P.G1.1.5 Desteklenen İşletme sayısı (adet)	20	2.297	4.900	9.266	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 39: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 2

A1	Tarımda rekabet gücünün artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması				
H1.2	Doğal kaynaklar korunacak, kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesi iyileştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H1.2 Performansı	%72				
Sorumlu Birim	Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Bütçe kısıtı nedeniyle hedeflerin altında kalınmıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G1.2.1 Desteklenen proje sayısı (adet)	25	17	37	28	55
P.G1.2.2 Desteklenen ilçe sayısı (adet)	25	35	73	92	100
P.G1.2.3 İstihdam sayısı (kişi)	20	5.977	12.700	10.532	68
P.G1.2.4 Uygulama alanı miktarı (dekar)	15	63.011	135.000	84.358	30
P.G1.2.5 Farkındalık eğitimi alan kişi sayısı (kişi)	15	500	1.150	4.055	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden üçü hedefin altında kalırken diğer göstergelerde hedef aşılmıştır.					

Tablo 40: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 3

A1	Tarımda rekabet gücünün artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması				
H1.3	İklim değişikliği ve kuraklığın tarım ve çevreye olan olumsuz etkileri azaltılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H1.3 Performansı	%62				
Sorumlu Birim	Ekonomik Kalkınma Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Bütçe kısıtı nedeniyle hedeflerin altında kalınmıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G1.3.1 Desteklenen proje sayısı (adet)	25	2	5	4	67
P.G1.3.2 Ulaşılan kişi sayısı (kişi)	20	1.550	3.250	10.250	100
P.G1.3.3 Desteklenen makine sayısı (adet)	20	1	5	5	100
P.G1.3.4 Hazırlanan tarım takvimi sayısı (adet)	15	0	3	0	0
P.G1.3.5 Verilen eğitim sayısı (adet)	20	25	65	35	25
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden ikisi hedefin altında kalırken birinde hiç gerçekleşme sağlanamamıştır. Diğer göstergelerde hedef aşılmıştır ve/veya ulaşılmıştır.					

Tablo 41: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 4

A2	Ulusal ve uluslararası tanıtımın yapılması ve iş birliklerinin sağlanması				
H2.1	Bölgenin tanıtımına yönelik proje ve faaliyetler desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H2.1 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G2.1.1 Desteklenecek proje sayısı (adet)	50	0	2	2	100
P.G2.1.2 Desteklenecek etkinlik sayısı (adet)	50	0	3	12	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 42:2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 5

A2	Ulusal ve uluslararası tanıtımın yapılması ve iş birliklerinin sağlanması				
H2.2	GAP'ın ve GAP İdaresinin ulusal ve uluslararası tanıtımı yönünde çalışmalar yapılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H2.2 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G2.2.1 Ulusal ve uluslararası etkinlik sayısı	50	10	30	80	100
P.G2.2.2 Hazırlanan materyal sayısı (basılı, görsel, dijital) (adet)	50	0	60	103	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 43: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 6

A2	Ulusal ve uluslararası tanıtımın yapılması ve iş birliklerinin sağlanması				
H2.3	GAP'tan elde edilen bilgi ve deneyimin uluslararası alanda paylaşılması ve iş birliklerinin artırılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H2.3 Performansı	%81				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Tasarruf tedbirleri kapsamında bütçe kısıtlamasından dolayı hedefe ulaşamamıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G2.3.1 Katılım sağlanan uluslararası toplantı sayısı (adet)	30	3	10	8	71
P.G2.3.2 Katılım sağlanan uluslararası fuar sayısı (adet)	20	0	2	1	50
P.G2.3.3 Yurt dışından ağırlanan heyet sayısı (adet)	20	3	8	9	100
P.G2.3.4 Hazırlanan doküman ve materyal sayısı (basılı, görsel, dijital) (adet)	30	7	22	63	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden ikisi hedefin altında kalırken diğer göstergelerde hedef aşılmıştır.					

Tablo 44: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 7

A3	GAP illerinin bilinirliğinin, rekabet gücünün artırılması ve bölge marka değerinin artırılmasının sağlanması				
H3.1	Alternatif turizm noktalarının belirlenmesi, fiziki altyapılarının güçlendirilmesi ve dijital turizm uygulamalarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H3.1 Performansı	%63				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Tasarruf tedbirleri kapsamında bütçe kısıtlamasından dolayı hedefe ulaşamamıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G3.1.1 Desteklenen proje sayısı (adet)	50	5	10	5	50
P.G3.1.2 Ziyaretçi turist sayısı (kişi)	20	2.939.000	6.789.000	6.452.185	91
P.G3.1.3.Dijital turizm yaygınlaştırılması kapsamında desteklenen proje sayısı (adet)	30	0	3	2	67
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerin hepsi hedefin altında kalmıştır. Hedefe ulaşamamıştır.					

Tablo 45: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 8

A3	GAP illerinin bilinirliğinin, rekabet gücünün artırılması ve bölge marka değerinin artırılmasının sağlanması				
H3.2	Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve yaşatılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H3.2 Performansı	%75				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Tasarruf tedbirleri kapsamında bütçe kısıtlamasından dolayı hedefe ulaşamamıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G3.2.1 Soyut ve somut kültürel mirasın korunması kapsamında desteklenen proje sayısı (adet)	100	4	8	7	75
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşamamıştır.					

Tablo 46: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 9

A3	GAP illerinin bilinirliğinin, rekabet gücünün artırılması ve bölge marka değerinin artırılmasının sağlanması				
H3.3	Mezopotamya markasının tanıtılması ve GAP Bölgesi turizm kapasitenin geliştirilmesi sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H3.3Performansı	%71				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler, Turizm ve Tanıtım Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Tasarruf tedbirleri kapsamında bütçe kısıtlamasından dolayı hedefe ulaşamamıştır.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G3.3.1 Ulusal ve uluslararası yapılan etkinlik sayısı (adet)	25	3	6	8	100
P G3.3.2 Turizm kapasitesinin geliştirilmesi için verilen eğitim sayısı (adet)	25	0	6	5	83
P G3.3.3 Yurt dışından ağırlanan kanaat önderlerinin sayısı (kişi)	25	100	300	0	0
P.G3.3.4 Hazırlanan materyal sayısı (basılı, görsel, dijital) (adet)	25	3	15	38	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden biri hedefin altında kalırken bir göstergede hiç gerçekleşme sağlanamamıştır. Diğer göstergelerde hedef aşılmıştır.					

Tablo 47: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 10

A4	Sürdürülebilir insani ve sosyal gelişmenin sağlanması				
H4.1	Dezavantajlı grupların sosyal ve ekonomik hayata katılımının desteklenmesi ve gelir düzeylerinin artırılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H4.1 Performansı	%56				
Sorumlu Birim	İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Yeterli bütçe tahsisi tasarruf tedbirlerinden dolayı yapılamadı.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G4.1.1 Eğitimlere katılan kişi sayısı (kişi)	50	138.000	45.000	19.600	44
P.G4.1.2 Desteklenen proje sayısı (adet)	20	0	35	34	97
P.G4.1.3 İstihdam sayısı (kişi)	10	182	420	660	100
P.G4.1.4 Açılan merkez ve atölye sayısı (adet)	20	0	35	8	23
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden üçü hedefin altında kalırken diğer göstergede hedef aşılmıştır.					

Tablo 48: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 11

A4	Sürdürülebilir insani ve sosyal gelişmenin sağlanması				
H4.2	Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin altyapısının ve ekosisteminin geliştirilmesi desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H4.2 Performansı	%72				
Sorumlu Birim	İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Yeterli bütçe tahsisi tasarruf tedbirlerinden dolayı yapılamadı.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G4.2.1 Desteklenen proje sayısı (adet)	20	0	25	9	36
P.G4.2.2 Sanat ve Spor alanında eğitimlere katılan kişi sayısı (kişi)	40	0	4.500	5.000	100
P.G4.2.3 Sanat alanındaki etkinlik sayısı (adet)	10	0	25	25	100
P.G4.2.4 Spor alanındaki etkinlik sayısı (adet)	10	0	25	20	80
P.G4.2.5 Altyapısı geliştirilen ve güçlendirilen toplam tesis sayısı (adet)	20	0	25	9	36
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden üçü hedefin altında kalırken diğer göstergelerde hedef aşılmıştır ve/veya ulaşılmıştır.					

Tablo 49: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 12

A4	Sürdürülebilir insani ve sosyal gelişmenin sağlanması				
H4.3	Bölgede yerel kurumların kurumsal ve beşeri kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H4.3 Performansı	%0				
Sorumlu Birim	İnsani ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Yeterli bütçe tahsisi tasarruf tedbirlerinden dolayı yapılamadı.				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G4.3.1 Desteklenen proje sayısı (adet)	15	0	8	0	0
P.G4.3.2 Eğitim Sayısı (adet)	25	0	100	0	0
P.G4.3.3 Ulaşılan kişi sayısı (kişi)	50	0	2.000	0	0
P.G4.3.4 Gerçekleştirilen teknik gezi sayısı (adet)	10	0	6	0	0
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerde gerçekleşme sağlanamamıştır.					

Tablo 50: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 13

A5	Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi				
H5.1	Nitelikli personel istihdamı yapılacak ve mevcut personelin kapasitesi güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H5.1 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	İnsan K1ymetleri Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G5.1.1 Gerçekleştirilen eğitim sayısı (adet)	70	31	5	13	100
P.G5.1.2 İK Personeli başına düşen çalışan sayısı (kişi)	30	32,1	32	32,3	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 51: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 14

A5	Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi				
H5.2	Bilgi teknolojilerine dayalı, bilgi yönetim sistemleri kurularak güvenli, kaliteli ve etkin hizmet sunumu sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H5.2 Performansı	%90				
Sorumlu Birim	İdari ve Mali İşler Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G5.2.1 Teknolojik Alt yapı memnuniyet Anketi (adet)	10	0	2	0	0
P.G5.2.2 Kurulan Bilgi İşlem Sistemleri sayısı (adet)	60	0	3	3	100
P.G5.2.3 Gerçekleştirilen eğitim sayısı (adet)	30	0	2	2	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden birinde gerçekleşme sağlanamazken diğer göstergelerde hedef aşılmıştır ve/veya ulaşılmıştır.					

Tablo 52: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 15

A6	Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi				
H6.1	Bölgede faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları arasında etkin bir koordinasyon sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H6.1 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G6.1.1 Koordinasyon toplantısı sayısı (adet)	100	40	60	60	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 53: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 16

A6	Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi				
H6.2	Proje teklif çağrısıyla model olabilecek projeler ortaya çıkarılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H6.2 Performansı	%88				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G6.2.1 Teklif edilen proje sayısı (adet)	50	258	500	737	100
P.G6.2.2 Proje başvuru dokümanı (adet)	25	1	2	2	100
P.G6.2.3 Nitelikli proje hazırlama eğitimi sayısı (adet)	25	0	2	1	50
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Göstergelerden biri hedefin altında kalırken diğer göstergelerde hedef aşılmıştır ve/veya ulaşılmıştır.					

Tablo 54: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 17

A6	Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi				
H6.3	Proje izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H6.3 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G6.3.1 İzleme yapılan dönem sayısı (adet)	50	0	8	8	100
P.G6.3.2 Kapasite geliştirme eğitimleri (adet)	30	0	4	4	100
P.G6.3.3 Kamu yatırımları izleme ve değerlendirme raporu sayısı (adet)	20	0	3	3	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Tablo 55: 2024-2028 Stratejik Planı 2025 Yılı Değerlendirme Tablosu – 18

A6	Kurumlar arası koordinasyonunun sağlanması ve yatırım projelerinin belirlenerek izlenmesi				
H6.4	Yatırım Programındaki mevcut projelerin etki değerlendirme raporlarının hazırlanması				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H6.4 Performansı	%100				
Sorumlu Birim	İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni					
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
P.G6.4.1 Proje etki değerlendirme raporu sayısı (adet)	100	0	2	3	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ulaşılmıştır.					

Başkanlığımız 2024-2028 stratejik planında yer alan hedeflerin 2025 yılı içerisindeki ortalama gerçekleşme düzeyi yüzde 79,4 olarak ölçülmüştür. Daha önceki yıllara nazaran düşük çıkan bu gerçekleşme düzeyi meydana gelen büyük deprem afeti sonrası Başkanlığımızın önceliklerinde meydana gelen değişimlerin neticesinde olduğu, bunun yanı sıra Cumhurbaşkanlığı tarafından 17.05.2024 tarihinde yayınlanan Kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin olarak alınması gereken tedbirlerin bildirildiği “Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi”dir. Stratejik planda yer alan hedef performans göstergelerinin gerçekleşmelerini içeren tabloya aşağıda yer verilmektedir (Tablo 56).

Tablo 56: Birimler Bazında Stratejik Plan Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi

Hedef Listesi	İSGK	EKK	SGKK	DITT	İMİK	İDK	İKK
H1.1		100					
H1.2		72					
H1.3		62					
H2.1					100		
H2.2					100		
H2.3					81		
H3.1					63		
H3.2					75		
H3.3					71		
H4.1	56						
H4.2	72						
H4.3	0						
H5.1							100
H5.2						90	
H6.1			100				
H6.2			88				
H6.3						100	
H6.4						100	

4. PERFORMANS BİLGİ SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GAP İdaresi, projelerini katılımcılık, sürdürülebilirlik, insan odaklılık, bütüncül yaklaşım, yenilikçilik, çevreye ve kültürel değerlere duyarlılık ilkeleri temelinde uygulamakta ve ilgili tüm kurumlarla iş birliği içerisinde çalışılmaya özen göstermektedir.

2025 Yılı Performans Programı, Başkanlığımız sorumluluğundaki program ve alt program hedeflerine ulaşılmasına yönelik yürütülecek faaliyet ve projeleri içerecek şekilde hazırlanmıştır. İdarelerin performanslarını ölçebilmesi ve izleyebilmesi için performans bilgisinin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması performans programı ve faaliyet raporları aracılığı ile yapılmaktadır. Performans programlarını izleme süreci; alt program performans göstergelerinin genel özelliklerinin belirli kriterler çerçevesinde idarece değerlendirilmesiyle başlamaktadır.

Kurumsal stratejik planların uygulama etkinliği, izleme ve değerlendirme faaliyetleri ile sağlanmaktadır. Plan dönemi içerisinde üretilen bilgiler Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan “Stratejik Plan Değerlendirme Tablosu” kullanılarak 2025 yılı Faaliyet Raporunda yer verilmiştir. Söz konusu çalışmalarda stratejik hedefler ile bunların gerçekleşme durumları kıyaslanarak, hedefler ve gerçekleşme arasında fark oluşması durumunda sapmanın nedenleri değerlendirilmiştir. Hedeflere nasıl ulaşılacağına ilişkin alınacak tedbirler ile birlikte düzeltici eylem önerilerine de çalışma içerisinde yer verilmiştir.

GAP İdaresi sorumlu olduğu proje ve proje bölgesi ile ilgili olarak dünyadaki ve GAP Bölgesi’ndeki değişen şartları ve kalkınma prensiplerini dikkate alarak kalkınma planları ve projeler hazırlamakta ve uygulamaktadır.

İdarenin 2024-2028 GAP Stratejik Planı kapsamında 6 adet stratejik amaç ile 18 adet stratejik hedef belirlenmiştir. Performans programının hazırlanmasında, önce stratejik planda yer alan amaç ve hedefler gözden geçirilmiş, bu amaç ve hedeflerden 2025 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi gerekenler öncelikli olarak tespit edilmiştir. Buna göre 18 adet stratejik hedef ve 57 adet performans göstergesi izlenmiş ve değerlendirilmiştir.

IV.

**KURUMSAL
KABİLİYET
VE
KAPASİTENİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GAP İdaresi'nin yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan "Üstün ve Zayıf Yönler"i aşağıda verilmiştir.

A.ÜSTÜNLÜKLER

GÜÇLÜ YÖNLER
1. Bölgesel kalkınma ve bölgesel planlama alanında ilk ve en deneyimli kurum olması
2. Türkiye'nin en kapsamlı, bütünleşmiş, sürdürülebilir bölgesel kalkınma programı olan ve dünyanın sayılı kalkınma projeleri arasında yer alan Güneydoğu Anadolu Projesi'nin izleme-değerlendirme ve koordinasyonundan sorumlu kurum olması
3. Merkezde ve yereldeki kurum ve kuruluşlarla iş birliğine açık olması
4. GAP İdaresinin komşu ülkelere ve benzer projelere model oluşturması
5. GAP Master Plan, Bölge Planları ve Eylem Planlarının hazırlanmış olması ve yenilikçi projelere alt yapı sağlaması,
6. 388 sayılı KHK'nın sunduğu olanaklar sayesinde İdarenin faaliyet alanının geniş olması
7. İdarenin gerçekleştirdiği model projelerin başka kuruluşlarca örnek alınıp uygulanması
8. Tarımdaki teknolojik gelişmeleri takip ederek model olabilecek uygulamalar geliştirmesi
9. Dünyadaki yeni kalkınma yaklaşımlarının İdare tarafından sürekli olarak takip edilip, ülkemize adapte edilerek yeni modeller oluşturularak uygulanması
10. Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde ve geniş bir alanda hareket kabiliyeti olması
11. İdarenin yaptığı kimi çalışmalarını yerel oluşumlara delege edebilmesi
12. Dikey ve yatay iletişim kanallarının açık olması
13. Bölge'ye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması
14. Karar alma mekanizmalarının diğer kurumlara göre hızlı olması
15. Kurum içi ve kurum dışı bilgi paylaşımına açık olması
16. Kurumun personeline proje üretebilmesi için imkân tanınması
17. Farklı finansman kaynaklarına erişim kapasitesinin yüksek olması
18. Kurum personelinin proje hazırlama ve uygulama deneyimine sahip olması
19. Personelin değişik sektörlerde ve saha çalışmalarında deneyimli olması
20. Belirsizlik ortamına karşın personelin özverili çalışması
21. Kurum personelinin kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan eğitimlerin sağlanması
22. Ulusal, uluslararası ve bölgedeki kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kurulmuş olması
23. Proje'nin bir marka ve model olarak değerlendirilmesi
24. Toplumun farklı kesim ve aktörleriyle çalışabilmesi
25. Teknolojik ve fiziki altyapısının iyi olması

FIRSATLAR

1. GAP Eylem Planlarının hazırlanması ve finansman kaynağının da temin edilerek uygulamaya konulması

2. Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların Bölgeye olan ilgisinin artması
3. Bölgenin birçok alanda gelişmeye açık olması
4. Bölgede nüfusun genç ve dinamik olması
5. Bölgenin stratejik ve jeopolitik öneminin olması
6. Bölge tarımının ve tarıma dayalı sanayinin gelişme potansiyeli olması ve sulanabilir tarım arazisinin fazla olması
7. Avrupa'ya kıyasla girdi maliyetlerinin düşüklüğünün rekabet avantajı yaratması
8. Marka olma potansiyeline sahip yerel ürünlerin bulunması
9. Bölgenin tarihi ve kültürel miras ile doğal kaynaklar bakımından zengin olması
10. Bölgenin cazibe merkezleri gibi destek programlarında öncelikli alan olarak belirlenmesi
11. Yenilikçi uygulamalara Bölge insanın ilgisi
12. Organik tarım yapılabilecek yeni arazilerin sulamaya açılması
13. Bölgenin yenilenebilir enerji kaynakları bakımından avantajlı oluşu
14. Ulaşım ağının güçlü olması
15. Projenin uluslararası düzeyde tanınırlığı
16. Yeniden yapılandırma çalışmalarıyla Başkanlığımızın etkinliğini ve yetkilerini artırabilme imkânına sahip olması
17. Yetişmiş insan kaynağı
18. Deprem sonrası yeniden yapılanma
19. Özel bütçeli bir İdare olması

B.ZAYIFLIKLAR

ZAYIF YÖNLER
1. Kurumsal belleğin zayıflaması,
2. İdarenin oluşturduğu modellerin ulusal politika haline getirilememesi,
3. Başka kurum ve kuruluşlarla yetki çatışması bulunması,
4. Süreli bir kuruluş olması
5. Personelin özlük haklarının yetersiz olması,
6. Sosyal imkânların yetersiz olması,
7. Çalışma ortamı ve ekipmanlarının ergonomik olmaması,
8. İzleme değerlendirme çalışmalarının zayıflaması,
9. Kurumsallaşmanın tam olarak sağlanamamış olması,
10. İç koordinasyon eksikliği olması (birimler arası, bölge-merkez arası, kişiler arası, vb.)
11. Nitelikli eleman eksikliği
12. Bölgesel örgütlenmenin yetersizliği,
13. Esnek yapının iyi yönetilememesinden kaynaklı görev ve sorumluluk dengesizliği olması,
14. Yabancı dil bilen personel sayısının az olması,
15. Farklı istihdam şekillerinden kaynaklı eşit işe eşit ücret ödenmemesi,
16. KHK'ya göre tahsis edilen uzman düzeyinde kadro sayısının yetersizliği,

17. Personel gelişimine yönelik bir sistem (kariyer planlaması, vb.) bulunmaması,
18. Ödüllendirme sisteminin yeterli olmaması,
19. Eğitim imkânlarının homojen olarak kullanılmaması,
20. Bölgesel kalkınmada özgün bir yönetim modeli olan İdare'nin bu yapısını zaman içinde kaybediyor olması
21. Eylem Planları kapsamında yapılan planlamaların makrodan, mikroya geçişi,
22. Son zamanlarda uluslararası kuruluşlarla çalışma ortamının kısıtlanması.

TEHDİTLER

1. Kurumun geleceğine yönelik belirsizlik
2. Komşu ülkeler ile yaşanan olumsuzluklar
3. Bölge halkının ekonomik gücünün düşük olması
4. Kırsaldan kente, bölgeden bölge dışına göç olması
5. Bölgedeki bilinç ve eğitim düzeyinin düşük olması
6. Bölgedeki işsizlik oranının yüksek olması
7. Sulama yatırımlarının bitmemesi
8. Sanayi altyapısının yetersiz olması
9. İdarenin yetkilerine ve yaptırım gücüne kıyasla İdareden beklentilerin yüksek olması
10. Bölgede yaşanan hemen her sorunun muhatabı ve sorumlusu olarak İdarenin görülmesi
11. Bölgedeki yerel idarelerin ve kamu kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin yetersiz olması
12. Bölgedeki aktörlerin İdareyi sadece projelere finans sağlayan bir kuruluş olarak görmesi
13. Proje uygulayıcı kurum ve kuruluşlardaki sorumlu personelin sık sık değişmesi
14. Geçici korum kapsamında bulunan Suriyelilerin sosyal ve ekonomik sektörler üzerinde baskı yaratması
15. Küresel ısınma ve çevresel tehditler

V.

**ÖNERİ
VE
TEDBİRLER**

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan ve ülkemizi uluslararası alanda markalaştıran son derece önemli bir bölgesel kalkınma projesidir.

GAP, 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.057 milyon ha alanı sulayacak sulama şebekelerinden oluşan su kaynakları geliştirme programının yanı sıra tüm sektörlerdeki yatırımları da içine alan, sürdürülebilir insani gelişmeye dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesidir.

GAP kapsamındaki hidroelektrik santrallerinin, kurulu güç itibarıyla, % 90'ı gerçekleşmiştir. 2008-2012 yıllarında uygulanan GAP Eylem Planı döneminde planlı, programlı ve disiplinli bir çabayla somut sonuçlar elde edilmiştir. 2014-2018 dönemini kapsayan GAP Eylem Planı'nın ikinci aşaması ise ilk 5 yılda güçlendirilen temellerin üzerine inşa edilmiş ve tamamlanmıştır. Odaklanma ilkesini esas alan yeni nesil eylem planı GAP Bölge Kalkınma Programı (2021-2023) 2021 yılında uygulanmıştır.

Önceki GAP Eylem Planlarında planlanan eylemlerin önemli ölçüde tamamlanmasına rağmen, bitirilemeyen işlerin tamamlanması, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimin hızlandırılması amacıyla 2024-2028 dönemini içerecek şekilde yeni GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. 2024-2028 GAP Eylem Planı'nda; Sulama Programı, Tarımda Hassas Dönüşüm Programı, GAP Entegre 2.0 Programı, Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı, Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı öncelikli dönüşüm programlarıdır. Sulama Programı ile su kaynaklarının verimli kullanılması ve tarımsal üretkenliğin artırılması; Tarımda Hassas Dönüşüm Programı ile akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, iyi pamuk uygulamaları ve yenilenebilir enerji kaynaklarının tarımda kullanımının yaygınlaştırılması; GAP Entegre 2.0 Programı ile sosyo-ekonomik kalkınmanın hızlandırılması ve istihdam imkânlarının geliştirilmesi; Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı ile kültürel mirasın korunması, istihdam ve turizm gelirlerinin artırılması; Emek Yoğun Sanayi Sektörlerinde Dönüşüm Programı ile tarımsal üretimde yaşanacak çeşitlilik ve artışın tarıma dayalı sanayi ve gıda sanayi yatırımlarıyla katma değerinin artırılması hedeflenmektedir. Plan kapsamında hayata geçirilecek 198 projeye toplam 496,2 milyar TL ödenek tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Türkiye Yüzyılı'nı Kalkınmanın Yüzyılı yapma yolunda 2024-2028 yıllarını kapsayan Stratejik Plan, başta kalkınma ajansları olmak üzere bölgedeki diğer paydaşlar ile iş birliği içerisinde hazırlanmıştır.

GAP'ın başarısında sosyal sermayenin geliştirilmesi özel bir öneme sahiptir. GAP'ta sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde tek başına kamu yatırımları yeterli değildir. Kamu yatırımları yanında özel sektörün kalkınma süreci içine çekilmesi ve toplumun katılımının sağlanması bir gerekliliktir. Kamu, özel sektör ve toplum arasında karşılıklı güven ve iş birliği ortamının yaratılması ve kurumsallaşması kalkınma sürecine hız vereceği gibi, kalkınmanın sürdürülebilirliğini de mümkün kılacaktır.

Türkiye'deki ilk bölgesel kalkınma kuruluşu olan GAP İdaresinin bölgesel kalkınma konusundaki deneyimleri ışığında bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak şekilde kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. GAP Bölgesi'nde yatırım faaliyeti bulunan yaklaşık 50 kamu kurum ve kuruluşu arasındaki koordinasyonu sağlama fonksiyonunun etkinleştirilmesi yönünde tedbirlerin alınması hala gerekliliğini korumaktadır.

EKLER

EK 1: ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde GAP İdaresi Başkanlığı bütçesinin kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

(Şanlıurfa-Şubat 2026)

Dr. Hasan MARAL

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

EK 2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Malî hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin GAP İdaresi Başkanlığında oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporunun “III/A-Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

(Şanlıurfa-Şubat 2026)

Cüneyt ÖZDEMİR

İdari ve Mali İşler Koordinatörü

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Adres: Doğukent Mah. 104.Cad. 1155 Sk. No:2 Karaköprü / ŞANLIURFA

Tel: +90 (414) 317 2000 Faks: +90 (414) 317 2070

E-Posta: gap@gap.gov.tr

KEP Adresi: gapidare@hs01.kep.tr